

Folkuniversitetet

Kursverksamheten vid Stockholms universitet

ÅRSBERÄTTELSE

2018

INNEHÅLL

ÅRSBERÄTTELSE

- 3 / Rektor har ordet
- 4 / Berätta mer Stefan Haglund
- 6 / De blåser nytt liv i folkparken
- 7 / Berätta mer Gunnar Elvin
- 8 / Braheskolan fixar etableringen
- 8 / Nystart med individuellt stöd
- 10 / Sug efter svenska
- 11 / Digitalt klassrum lyckad satsning
- 12 / Forskare lär sig svenska
- 13 / Hetast inom folkbildning 2018
- 13 / Berätta mer Kiram Sundblad
- 14 / Berätta mer Kristhina Öberg
- 14 / Cirkus har något för alla
- 16 / Många fascinerar av magens mysterier
- 17 / Plats för alla på folkhögskolan
- 18 / Berätta mer Mikael Cronwall
- 18 / Tonis kan inte bli så mycket bättre
- 20 / Bara fantasin sätter gränser
- 21 / Berätta mer Christopher Berggren
- 22 / Ordförande om året som gått
- 24 / Stor spännvidd

FOLKUNIVERSITETSGRUPPEN ÖST

- 25 / Organisation
- 26 / Styrelsen

ÅRSREDOVISNING

- 28 / Förvaltningsberättelse 2018
- 30 / Resultaträkningar
- 31 / Balansräkningar
- 32 / Kassaflödesanalys
- 33 / Noter till årsredovisningen
- 40 / Revisionsberättelse
- 42 / Statistik folkbildning

34 635

deltagare i studiecirklar.

51

kommuner med verksamhet.

103

forskningsföreläsningar genomfördes.

1500

kursledare och cirkelledare har undervisat under året.

340 501

personer har deltagit i något av våra

5013

kulturarangemang

20 783

deltagare i annan folkbildningsverksamhet.

Folkuniversitetet

Kursverksamheten vid Stockholms universitet

Årsberättelse för Folkuniversitetet Stiftelsen Kursverksamheten vid Stockholms universitet

Projektleddning och redaktion Folkuniversitetet: Kicki Emanuelsson och Jenny Tingvall.

Produktion: Voff Media AB, www.voff.se. Projektleddare: Carina Järvenhag. Foto: Magnus Pehrsson och Rickard Larsson. Grafisk form: Sandra Torstensson. Tryck: Norra Skåne Offset, 2019

DET HÄR ÄR FOLKUNIVERSITETET

3 KÄRNVÄRDEN

Universitetsanknytning

Studieverksamheten utvecklas i nära samarbete med universiteten.

Oberoende

Vi är fristående från politiska, religiösa, kommersiella och fackliga intressen.

Förnyelse

Vi förnyar ständigt vårt kursutbud och utforskar nya vägar för att förmedla kunskap.

Internationellt perspektiv

Vår verksamhet berikas av internationella kunskaper och erfarenheter, bland annat genom samarbetet med våra skolor i Europa.

3 OMRÅDEN

Folkbildning

Vi är ett av tio studieförbund som bedriver studiecirklar, kulturprogram och annan folkbildning.

Skolor

Vi har konst- och kulturutbildningar, yrkeshögskoleutbildningar, folkhögskolor och ett gymnasium.

Uppdrag

Vi har uppdrag för arbetsförmedlingar, kommuner och företag med syfte att leda människor vidare till jobb eller studier.

”Bredden är **vår styrka**”

Rektor Gunnar Danielsson kan blicka tillbaka på ett framgångsrikt 2018, då Folkuniversitetet lyckades förena tillväxt med god lönsamhet.

–Vi har lyckats leverera inom alla våra fyra prioriterade områden; trygg tillväxt, kvalitet, god arbetsmiljö och att ha ett attraktivt utbud, säger han.

Hur vill du sammanfatta år 2018?

–Trots att vi har haft en kraftig tillväxt lyckades vi leverera ett gott ekonomiskt resultat. Ledningsgruppen har fokuserat på god lönsamhet, där vi frågade oss hur besluten skulle påverka vår verksamhet både på kort och på lång sikt. Samtidigt hade vi höga poäng i vår medarbetarenkät. Det visar att det går att kombinera lönsamhet och en god arbetsmiljö. Vi har även gjort stora satsningar på teknik, personalutbildningar och i våra lokaler. Det gör att vi kan fortsätta utveckla verksamheten i den riktning som vi önskar.

Vilken verksamhet vill du särskilt lyfta fram?

–Det är bredden som är vår styrka! Vi har en fantastisk och omfattande folkbildningsverksamhet, där det råder en stor efterfrågan. Vi har en framgångsrik och högkvalitativ skolverksamhet, där ingår YH-utbildningar, konst- och kulturutbildningar samt vårt gymnasium på Kungstensgatan i Stockholm. Vi fortsätter också med våra uppdrag, bland annat med lyckade insatser för Arbetsförmedlingen.

Vilka konkreta vinster finns med er breda verksamhet?

–Att våra olika områden, folkbildning, skolor och uppdrag, kan korsbefrukta varandra är

en vinst både för oss som organisation och för våra deltagare. Till exempel kan det ge våra deltagare nya impulser. En deltagare i ett arbetsmarknadsprogram kan upptäcka våra föreläsningsserier, eller en studiecirkel kan i sin tur leda vägen till en YH-utbildning. Vi kan också använda oss av vår folkbildningspedagogik i våra uppdrag. Styrkan med den är att vi ser varje deltagare som en resurs som har något viktigt att tillföra gruppen.

Gick något mindre bra, till exempel har ni ingen vuxenutbildning i Stockholms stad?

–Stockholms stad har haft ambitionen att minska antalet anordnare bland annat av sfi. Vi vann inte den senaste upphandlingen, men har fortsatt att erbjuda sfi i många kommuner i Stockholms län. Under 2018 blev vi tvungna att lägga ner den verksamheten eftersom den inte gick runt ekonomiskt. Ett stort problem med vuxenutbildningen i Sverige i dag är att den är för lågt finansierad. Den här ryckigheten inom just uppdragsverksamheten gör att man aldrig kan luta sig tillbaka. Det är samtidigt bra för dynamiken!

Förhoppning inför 2019?

–Att den fantastiskt goda utvecklingen fortsätter! Folkuniversitetet och andra anordnare kan göra viktiga insatser bara vi får rimliga premisser. Jag ser fram emot ännu ett spännande år. Ambitionen är som vanligt att balansera långsiktig och genomtänkt planering med en öppenhet inför nya utmaningar och oförutsedda händelser. /Carina Järvenhag

”Ambitionen är som vanligt att balansera långsiktig och genomtänkt planering med en öppenhet inför nya utmaningar och oförutsedda händelser.”

GUNNAR DANIELSSON

BERÄTTA MER

Stefan Haglund

... vd för Företagsuniversitetet, som 2018 startade en ny satsning på arbetsmiljö och lanserade en universitetsutbildning i säkerhetsvetenskap i samarbete med Lunds universitet.

Varför gör ni en satsning på kompetensutveckling inom arbetsmiljö?

–Arbetsmiljö är ett aktuellt ämne dels för att det har kommit ny lagstiftning inom området, dels för att vår arbetsmiljö förändras med aktivitetsbaserade kontor och en ökad digitalisering. Vi kan jobba överallt, gränsen mellan arbete och fritid flyter ihop, samtidigt som få företag har en policy för tillgänglighet. Under 2017 startade vi en utbildning för alla Telias chefer i arbetsmiljö, som fortsatte under 2018. Med den som underlag har vi nu tagit fram ett utbildningskoncept som vi kommer att erbjuda fler företag, 2019 kommer vi även att ha en stor konferens på temat arbetsmiljö, Life at work, på Fotografiska.

Varför erbjuds er YH-utbildning till säkerhets- och trygghetskordinator också i Malmö och Göteborg?

–Det var ett önskemål från de ledande säkerhetsföretagen som vi samarbetar med kring vår YH-utbildning här i Stockholm. De såg ett behov även i Malmö och Göteborg. Vi samarbetar med Folkuniversitetet på respektive ort, men det är våra lärare som utbildar i själva säkerhetskunskapen. Det är roligt att vi har fått med så många ledande aktörer, både i Malmö och i Göteborg, till exempel Malmö stad, Malmö Arena, ÅF, Svenska Mässan, Liseberg och Landvetters flygplats.

Något annat du vill lyfta fram från 2018?

–Vi startade universitetsutbildning på 7,5 poäng i säkerhetsvetenskap i samarbete med Lunds universitet. Säkerhetschefer efterfrågar evidensbaserad kunskap och vi vill möta det behovet. Den första gruppen blev klara 2018. /Carina Järvenhag

Internationella Skolorna

PRISAS I DÜSSELDORF

Internationella Skolorna i Düsseldorf har fått en hedersutmärkelse av Svenska Handelskammaren och Junior Chamber Club. Det är första gången som hedersutmärkelsen "JCC Ehrennadel des Jahres" delas ut. Internationella Skolorna får utmärkelsen för sitt arbete att förbereda och intressera svenskar för den tyska arbetsmarknaden. I motiveringen noteras också att Internationella Skolorna främjar utbyte inom det svensk-tyska näringslivet genom att också erbjuda utbildning med arbetsplatsförlagd praktik. /

FULLT HUS PÅ NALEN

Några punkter på programmet var kroppsspråk och kommunikation samt hur digitala verktyg kan stötta vuxnas lärande. Erik Nilsson från utbildningsdepartementet pratade om svensk utbildning och dess utmaningar medan stå upp-komikern Eric Löwenthal skildrade sitt föräldraskap. /

Sångsolisten Linnéa Andreassen, tidigare studerande på Vadstena Sång och Pianoakademi, framförde romanser och operaarior på Folkuniversitetet region Östs personaldag på Nalen.

Ny lustfylld profil

LOGGA SOM DET SVÄNGER OM

BALETTAKADEMIEN
STOCKHOLM GÖTEBORG UMEÅ

Förra året firade Balettakademien 60 år och 2018 tog man också fram en ny logga. Den nya loggan har ett hoppande "A" som för tankarna till noter eller till ett danshopp.

–Den nya loggan ska kännas lustfylld, tidlös och anknyta till vår verksamhet med dans och musik, säger Jan Åström, rektor och konstnärlig ledare för Balettakademien i Stockholm.

Balettakademien är en av Nordens ledande dansskolor. Många av Sveriges mest framgångsrika dansare, musikalartister och koreografer har utbildats här. /

Folkuniversitetet i samhället

Allas rätt att fritt söka efter kunskap, att vara en del av samhället och att kunna delta i kulturlivet är en självklar grund för Folkuniversitetets verksamhet. Samhällsengagemanget tar sig många uttryck. Det kan handla om **nycirkus** som ett sätt att bryta segregationen, **svenska för nyanlända** eller om att sprida **kultur på ett nytt sätt** i Folkets Park. >

De blåser nytt liv i folkparken

Vadstena Folkets Park är igenbommad för säsongen, men till sommaren kommer den att få nytt liv genom fyra konstnärliga installationer. Det är första steget till en bestående skulpturpark, som går under namnet Art Camp.

KONSTNÄREN LINN CARLEHED står tillsammans med projektledarna Ida Olai och Nada Tendzeric från Folkuniversitetet och huttrar i Vadstena Folkets Park. Den här februaridagen är dansbanan, chokladhjulet och kaféet stängda, men till invigningen av Art Camp på nationaldagen den 6 juni, hoppas de på många besökare.

–Vi vill skapa en ny mötesplats och ett attraktivt besöksmål i Vadstena genom att gestalta parken med konst, säger Ida Olai.

Både hon och Nada Tendzeric var aktiva i den förening som har arbetat för att parken ska användas till något mer än enbart midsommarfirande och en och annan dans.

–Eftersom vi jobbar på Folkuniversitetet föddes idén att vi skulle driva projektet och söka bidrag från Leader Folkunga-

”Vi vill skapa en ny mötesplats och ett attraktivt besöksmål i Vadstena genom att gestalta parken med konst.”

IDA OLAI

Konstnären Linn Carlehed tillsammans med Ida Olai och Nada Tendzeric från Folkuniversitetet gör sin egen variant av en levande installation.

land. I dag är både Vadstena kommun och för-
eningslivet involverade, säger Ida.

FYRA KONSTNÄRER HAR valts ut av ett konstnär-
ligt råd för att delta i den första etappen. Temat
för installationerna är Sveriges folkparkers
historia.

–Jag minns att när jag själv kom till Sverige
för 28 år sedan tillbringade jag och mina barn
ganska mycket tid i Motala Folkets Park. Det
blev ett sätt att lära känna svenska traditioner
som midsommar. Vi behöver sådana mötesplat-
ser, och nu vill vi tillföra något nytt till den här
platsen så att den fyller dagens behov,
säger Nada, som själv är konstnär.

En av de fyra konstnärerna som
deltar i skulpturparkens första
etapp är Linn Carlehed. Hon
är uppvuxen i Schweiz och jag
frågar om hennes relation till
de svenska folkparkerna.

–Vi har ingenting liknande i
Schweiz, men min morfar var
Vadstenas sista stins och min
mamma är uppvuxen i stations-
huset, så jag har en stark relation till
Vadstena. För mig är den här platsen helt
magisk och en folkpark står för så mycket; tra-
ditioner, demokrati och inte minst engage-
ment, säger hon.

Linnns installation kommer att bestå av en
grupp människor, som både har drag av männi-
skor och av råkor. Hon har tagit med sig en råk-
mask för att visa hur de kommer att se ut.

Små modeller
av Linn Carleheds
skulpturer.

–Råkor finns det många av här i trakten och
de har mycket gemensamt med människor.
De är sociala, trivs i grupp och ibland skrävar
de för mycket. Jag tycker att de passar bra i en
folkpark, inte minst här med alla gamla ekar,
säger Linn.

ENTUSIASMEN I GRUPPEN går inte att ta miste
på och planerna är många. Dagen innan hade
Ida ett möte med kommunen om att sätta upp
ställplatser för husvagnar intill parken.

–Vadstena har en halv miljon besökare om
året och det är brist på platser för husvagnar
och husbilar. Det här är en vacker plats
med bra kommunikationer tack vare
järnvägsspåret in till centrala Vad-
stena. Därför har vi ett samar-
bete med järnvägsföreningen
och till invigningen kan man
åka med dressin eller med en
rälsbuss från 20-talet, berät-
tar hon.

Men Vadstena Folkets Park
har mycket äldre anor än så. Den
är byggd på Krogärängens gravfält
från järnåldern.

–Vi kommer att ha guidade turer som berät-
tar om parkens historia. Ett annat projekt,
i samarbete med Arbetsförmedlingen, hand-
lar om att utlandsfödda ska lära sig svenska
genom hantverk. Det kommer också att bli
konserter och performance. Vi ser egentligen
inga gränser för vad man kan göra, säger Ida. /
Carina Järvenhag

Mer om

- Art Camp är ett treårigt projekt som fått 5,2 miljoner kronor från Leader
Folkungaland, en ideell förening i Östergötland med syfte att utveckla landsbygden.
- Målet är att skapa en skulpturpark som i sin tur bidrar till att skapa en ny mötesplats i Vadstena.
- Folkuniversitetet region Öst är huvudman för projektet.
- Samarbetspartners är bland andra Östergötlands läns museum, Vadstena kommun,
Sveriges Hus och Parkers Riksförening, Gamla Vadstena förening och Platengymnasiet i Motala.
- Man vill nå ut till barn och ungdomar, personer med utländsk bakgrund, föreningar
och konstnärer i Östergötland.
- Linn Carlehed, Eva Lindgren, Olav Lunde och Sissi Westerberg är de fyra konstnärerna
som gör installationer till den första etappen av skulpturparken.

BERÄTTA MER

Gunnar Elvin

... rektor vid Södra Stockholms
Folkhögskola, som flyttade till nya
lokaler i Slagsta under förra året.

**Du är nyutträd rektor,
berätta lite om dig själv.**

–Jag kommer närmast från Stu-
dieförbundet Vuxenskolan, där jag
har arbetat med föreningar och
med musikverksamheten. Jag har
även jobbat för barns rättigheter
på Barnombudsmannen. Jag sökte
mig hit för att få vara nära verksam-
heten och deltagarna – och det är man verkligen på en
folkhögskola!

Hur fungerade flytten till de nya lokalerna?

–Mitt första uppdrag som rektor var att packa ner och
flytta hela verksamheten samt att bygga upp en skapande
konstnärlig inriktning på flera kurser. Vi hade nästan
800 flyttkartonger. Nu har vi börjat bo in oss, både lärare
och deltagare har letat second hand-fynd till våra nya
lokaler eftersom "Södra" har en stark tradition av åter-
bruk. En av de första sakerna vi gjorde var att montera
140 träfiberskivor på väggarna, där vi kan sätta upp del-
tagarnas alster på samma sätt som vi gjorde i de gamla
lokalerna i Skärholmen.

Vad vill du lyfta fram från verksamheten 2018?

–Det fanns en oro att vi inte skulle få med oss delta-
gare på grund av flytten, men många följde med. Vi lyck-
ades fylla nästan alla kurser och uppnå målet om att öka
antalet deltagare på allmän kurs. Det är väldigt gläd-
jande! Vi märkte ett stort sug efter vår baskurs i svenska
och startade ytterligare en kurs i höstas. Till den söker
många kvinnor från näringslivet. 2018 startade vi också
två nya kurser, dels en kurs i trädgårdsdesign i samar-
bete med Gula villan i Alby, dels en kurs i digitalt ska-
pande, Ateljé-Digital. Vi ser ett bra söktryck på båda
två! / Carina Järvenhag

FOTO: CARINA JÄRVENHAG

Rektor Bo Forkman tycker att etableringskurserna har fungerat mycket bra.

Braheskolan fixar etableringen

Under 2018 anordnade Braheskolan Visingsö folkhögskola etableringskurser i samarbete med Folkuniversitetet Väst. Totalt handlade det om drygt 200 platser, bland annat i Torsby, Åmål och Karlstad.

–Det fungerar väldigt bra att använda folkhögskolans pedagogik i grupper med nyanlända och för personer som har kort utbildning. Vi lägger stor vikt vid deltagarinflytande och samhörighet i gruppen samt träning av sociala förmågor, säger rektor Bo Forkman.

Braheskolan anordnar kurserna medan Folkuniversitetet Väst bidrog med lokaler och lärare. Samarbetet fortsätter även under 2019 med nya grupper i Ale, Tanum, Halmstad och Lysekil.

Etableringskurser för nyanlända är ett uppdrag från regeringen och genomförs i samarbete mellan Arbetsförmedlingen och Folkbildningsrådet. Kurserna innehåller bland annat svenska samt studie- och arbetsförberedande moment. /Carina Järvenhag

”Vi lägger stor vikt vid deltagarinflytande och samhörighet i gruppen samt träning av sociala förmågor.”

BO FORKMAN

FOLKUNIVERSITETET I SAMHÄLLET

Nystart med individuellt stöd

På Folkuniversitetet i Visby har Stöd och matchning vuxit kraftigt under det senaste året. Ungefär hälften av alla deltagare går vidare till jobb eller studier.

–Coacherna är väldigt lyhörda och försöker hjälpa var och en där vi befinner oss, säger Patrik Nyberg, som har ett jobb på gång.

87%

Så stor del av deltagarna är nöjda med Stöd och matchning.

DET ÄR TRÄNGT i Folkuniversitetets lokaler på Merkuriusgatan i centrala Visby. Här samsas förutom Gutegymnasiet och YH-utbildningen till tandsköterska, också 70 deltagare i Stöd och matchning.

–Verksamheten har vuxit kraftigt det senaste året. Många deltagare väljer oss, och dessutom har ett par andra anordnare lagt ner sin verksamhet. Utmaningen med många nya deltagare är att få ihop bra grupper. Gruppdynamiken är viktigt för att få igång deltagarna, då kan de stötta varandra, säger Håkan Holm, som är en av två coacher.

En av deltagarna som har sökt till Folkuniversitetet är Erica Jonsson, 24 år. Hon är utbildad undersköterska, men vill byta bransch. Nu behöver hon bland annat hjälp med sitt cv.

–Jag blev arbetslös och hade ingen aning om hur jag skulle söka ett nytt jobb. Mitt cv var minst tio sidor långt. Nu vet jag att det ska vara kort och koncist, snyggt och prydligt! Nu har jag börjat söka jobb inom försäljning, berättar hon.

DET ÄR EN STOR spännvidd inom Stöd och matchning. Här finns yngre arbetslösa och några del-

Patrik Nyberg har arbetat både på bageri och inom lantbruk.

tagare har nyss gått ut gymnasiet. Hit kommer även personer med funktionsnedsättningar, utlandsfödda med bristfällig svenska och långtidsarbetslösa, både medelålders och äldre.

Något som är gemensamt för ganska många gotlänningar är att de helst inte vill lämna Gotland. En bild som Erica bekräftar.

–Jag skulle bli tokig om jag bodde i en storstad. Nu bor jag i lilla Tingstäde. Vi gotlänningar uppskattar det där tysta och mörka,

men jag har också kompisar som bor och reser över hela världen, säger hon, innan hon går iväg till dagens seminarium.

I DAG ÄR DET studie- och yrkesvägledaren Jesper Hedlund som berättar om framtidens jobb.

– Ett hinder för att få jobb är att gotlänningar ogärna vill lämna Gotland. Jag vill visa att utbildning inte bara är högskola, utan att det finns så mycket mer, till exempel YH-utbildningar och folkhögskolor. Det finns flera spännande utbildningar här på Gotland och det går också att läsa på distans, säger han.

En deltagare som uppskattar seminarierna och framför allt studiebesöken är Patrik Nyberg, 49 år. Han har hunnit med att arbeta inom en mängd områden; inom lantbruk, på bageri, som djurskötare och som lastbilschaufför. Nu är han sjukpensionär på deltid efter en svår fallolycka.

–Jag är för gammal för att studera, men jag vill hitta ett jobb igen. Om jag bara går hemma börjar jag klättra på väggarna säger han.

Nu hoppas Patrik hitta jobb på deltid som chaufför. När coachen Eva Weber kommer in i rummet berättar han om ett eventuellt jobb på Samhall.

–Jobben finns. Ofta är deltagarna själva det största hindret för att hitta ett jobb. Vi försöker bryta gamla tankemönster och få alla att tänka i nya banor, säger Eva.

DELTAGARNA ÄR PÅ plats två heldagar i veckan hos Folkuniversitetet. Då är det seminarier, studiebesök, jobbsökaraktiviteter och individuella samtal. Resten av tiden ska de ägna åt sitt cv och åt egna jobbsökaraktiviteter.

Vid Folkuniversitetet får deltagarna individuella stödsamtal varje vecka. Då handlar det både om att kartlägga var personen befinner sig i dag och att lägga upp en plan för framtiden.

–Jag börjar alltid med att fråga varje deltagare vad han eller hon vill ha ut av det här. Förutställningarna är väldigt

”Jobben finns. Ofta är deltagarna själva det största hindret för att hitta ett jobb. Vi försöker bryta gamla tankemönster och få alla att tänka i nya banor.”

EVA WEBER

Erica Jonsson har fått tips för att göra ett bättre cv från coachen Håkan Holm.

olika, eftersom en del har svårt att komma ut på arbetsmarknaden, medan andra befinner sig i slutfasen av arbetslivet. Min pedagogik bygger på relationer och utgår från varje enskild persons intresse och förmåga, säger Eva Weber.

DET ÄR EN PEDAGOGIK som har varit framgångsrik, berättar verksamhetsledaren Mats Ladebäck, när vi ses några dagar senare. Verksamheten inom Stöd och matchning växer i takt med att Arbetsförmedlingen skickar allt fler deltagare till Folkuniversitetet. 2018 fick hälften av deltagarna jobb eller började studera.

–Det speciella med arbetsmarknaden på Gotland är att den är väldigt säsongsbetonad med en stark betoning på turism samt jobb inom vård och omsorg. Men jobben finns. Det gäller bara att inte ge upp. Det har vi sett många exempel på under de senaste åren, säger han. / Carina Järvenhag

Mer om

- Stöd och matchning är ett intensivt och individuellt stöd för arbetslösa personer i åldrarna 20–64 år.
- Arbetsförmedlingen köper tjänsten av olika privata aktörer och deltagarna kan själva välja anordnare.
- Folkuniversitetet erbjuder Stöd och matchning på flertalet orter inom regionens fem län.
- Programmet innehåller individuell coaching i kombination med seminarier om arbetsmarknad, cv-skrivande och personlig utveckling.
- Programmet pågår under tre månader och kan förlängas i ytterligare tre.
- 87 procent av deltagarna vid Folkuniversitetet är nöjda med programmet.

Sug efter svenska

"Lakrits" svarar Jonathan Van Der Poorten på frågan om vilket som är hans svenska favoritord. Han är en av många deltagare som läser svenska som främmande språk hos Folkuniversitetet i Stockholm.

ElZara från Ukraina och Jonathan Van Der Poorten från USA visar sina svenska favoritord.

700

Så många personer läser svenska en vanlig vecka i Stockholm.

SKÄLEN TILL ATT läsa svenska är nästan lika många som antalet deltagare. Men för Jonathan Van Der Poorten och hans klasskamrat ElZara är anledningen att de vill kunna jobba här i Sverige. Han är utbildad läkare med en svensk sambo och ElZara är tandläkare och har en stor del av sin familj i Sverige.

–Jag träffade min flickvän när vi båda studerade till läkare i Gdansk i Polen. Nu funderar vi på om vi ska stanna här i Stockholm eller flytta till Kalifornien, där jag kommer ifrån, säger Jonathan.

"Du ska prata svenska", säger ElZara till honom med ett brett leende. De läser en intensivkurs på nivå B1, vilket betyder att de kan tillräckligt med svenska för att delta i vardagskonversationer och uttrycka känslor och åsikter.

ELZARA ÄR TATAR från Ukraina och förutom tatariska pratar hon ryska, ukrainska, turkiska, tyska och engelska.

–Jag har så många språk som far runt i huvudet att det är svårt att välja. Det speciella med svenskan är att ord kan betyda olika saker beroende på hur ni lägger betoningen. Vi försöker prata svenska hemma, men med mamma pratar jag ofta ukrainska medan det blir engelska med min styvfar, säger hon.

Jonathan håller med och säger att rytmen och satsmelodin är det speciella med svenskan.

–Ordförståelsen är inte så svår, men däremot betoningen. Det är också lite svårt att få chansen att träna sin svenska. Ni svenskar är inte så bra på "small talk", men min svärmor pratar ingen engelska, så det är bra.

EFTERSOM DET HÄR är en intensivkurs har de lektioner fem eftermiddagar i veckan. Förutom ordförståelse, grammatik och konversation diskuterar de svensk kultur och svenska traditioner.

–Jag tycker mycket om Sverige och hur väl hela samhället fungerar. Min enda invändning är att svenskar är lite kyliga. I Ukraina kan man träffas på gatan och bli bästa vänner. Det skulle aldrig kunna hända här, säger ElZara, innan hon skriver ner sitt svenska favoritord.

–Det är "gullig", jag bara älskar hur det stavas!

Betoningen är det svåraste med svenskan säger läraren Lena Gabrielsen.

LÄRAREN LENA GABRIELSEN berättar att deltagarna på intensivkursen är mycket motiverade.

–De är väldigt fokuserade och vill lära sig svenska snabbt. Det här är ju också en kurs som de betalar själva för, men jag har samtidigt en grupp i asylsvenska och de är lika motiverade.

På frågan vad som är det svåraste med att lära sig svenska svarar Lena också betoningen. Forskning bekräftar att med fel betoning är det svårt att göra sig förstådd.

–Jag lär dem att "humma" svenska ord så att de får in rätt betoning. Varje dag får de också uppgifter, till exempel att fråga efter vägen eller be om något i affären. Det viktiga är att de börjar kommunicera i vardagen, säger hon. / Carina Järvenhag

Mer om

Svenska som främmande språk är det största enskilda ämnet hos Folkuniversitetet i Stockholm. En vanlig vecka läser ungefär 700 personer svenska här. Deltagarna kommer från hela världen. Här finns svenska på alla nivåer, från nybörjare till avancerad, kurser i grammatik och rena konversationskurser. Man erbjuder svenska för asylsökande och yrkes-svenska. Det går att läsa svenska i grupp, på distans eller som enskild undervisning.

Digitalt klassrum lyckad satsning

Svenskundervisning via Skype har blivit en "hit" på Folkuniversitetet i Södertälje. Det digitala klassrummet lockar deltagare från hela världen.

Majoriteten av deltagarna bor redan i Sverige, men många befinner sig också i andra delar av världen. Anledningarna till att de vill lära sig svenska är flera. Många har ett legitimationsyrke inom hälso- och sjukvården som kräver svenskkunskaper på nivå C 1. Någon har en svensk partner eller svenska rötter som de vill återknyta till.

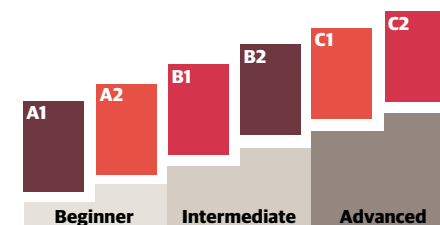
I det digitala klassrummet möts deltagare från Alvesta, Sydney och från Yozgat i Turkiet. Tidsskillnaden är det enda som kan göra det svårt att delta från vissa länder. Grupperna är på nio personer och alla kan se och höra varandra. Det finns också möjlighet till enskild undervisning.

STEFANIA STEFANIDOV jobbar heltid som lärare på Skypekurserna. Hon tycker att det digitala klassrummet fungerar utmärkt, men upplägget ser lite annorlunda ut än i ett fysiskt klassrum.

– Till exempel passar en del uppgifter bättre att göra hemma och sedan diskuterar vi när vi möts i det digitala klassrummet. Det kan handla om att se en film eller lyssna på en föreläsning. Deltagarna kan också förbereda dialoger och rollspel hemma och sedan redovisa tillsammans på lektionerna.

Stefania Stefanidov lyfter fram flera fördelar med det digitala klassrummet. Det är få deltagare och det är lätt att bjuda in gäster och spela in lektioner till den som inte kan närvara. Deltagarna slipper resa och det går bra att delta även om man känner sig lite krasslig.

– För mig är det roligaste med den här undervisningsformen att jag får träffa så oerhört många trevliga människor från hela världen!

Skype-kurser växer

Under 2018 gav Folkuniversitetet i Södertälje 115 svenskkurser via Skype med sammanlagt 611 deltagare. När satsningen startade 2013 var det 52 kurser och 247 deltagare.

Jag lär mig jättemycket om olika kulturer och får ofta dagsfärs information om vad som händer i världen.

DET VAR 2013 som de första svenskkurserna gavs via Skype. Anna Wahlbäck-Jensen, verksamhetsledare på Folkuniversitetet i Södertälje, hade på känn att det var en bra lösning.

– Skype är ett enkelt, universellt och smidigt verktyg som de flesta privatpersoner har tillgång till. Det visade sig att det fungerar väldigt bra i undervisningen. Skypekurserna växer hela tiden, berättar hon. / Lisa Thorsén

”För mig är det roligaste med den här undervisningsformen att jag får träffa så oerhört många trevliga människor från hela världen!”

STEFANIA STEFANIDOV

Forskare lär sig svenska

Campus Norrköping vid Linköpings universitet är en mycket internationell arbetsplats och det gemensamma språket är engelska. För att de utländska forskarna ska få ett djupare band till Sverige beslöt sig proprefekt Michael Hörnquist att erbjuda konversationskurser i svenska.

SEDAN HÖSTEN 2018 är det Folkuniversitetet som håller i konversationskurserna i svenska vid Institutionen för teknik och naturvetenskap (ITN). Just nu är fyra grupper med omkring tio deltagare i varje i gång, berättar Michael Hörnquist när vi ses på ITN på Campus Norrköping alldeles intill Motala ström.

–Här på institutionen är vi 120 medarbetare från 40 olika länder. Kurser i svenska är ett sätt för oss att ge våra utländska medarbetare en djupare anknytning till Sverige och till språket, säger han.

Utmaningen har varit att hitta tid för svenskundervisningen. Forskning och undervisning pågår på institutionen från tidiga morgnar till sena kvällar. De största områdena är organisk elektronik, medieteknik, kommunikationssystem och logistik.

–Många är intresserade av att delta, men de

Ahmet Börütece kan göra hela intervjun på svenska efter bara sju månader i Norrköping.

troppar av efter en stund. Det behövs en flexibilitet och nu har vi hittat en modell som fungerar. En webbenkät som jag nyligen gjorde visade att deltagarna är mycket nöjda med undervisningen och med lärarna. Så det här kommer att fortsätta ett tag till, säger Michael Hörnquist.

SVENSKUNDERVISNING ERBJUDS på morgonen en gång i veckan, 1,5 timme per gång. Ahmet Börütece, forskare i interaktionsdesign, från Istanbul är en av deltagarna. Han har bara varit i Sverige i sju månader, men klarar utan problem att bli intervjuad på svenska.

–Jag hade läst lite svenska

”Kurser i svenska är ett sätt för oss att ge våra utländska medarbetare en djupare anknytning till Sverige och till språket!”

MICHAEL HÖRNQUIST

i Istanbul. Jag har alltid tyckt om Sverige och er natur. Jag är särskilt fascinerad av kylan och av norrsken, säger han.

KONVERSATIONSKURSERNA finns på tre nivåer, real beginners, false beginners och none-beginners. Ahmet är på den högsta nivån.

–Vi har jättebra lärare och jag är en ambitiös deltagare som gör mina hemuppgifter. Jag tränar också på svenska ord minst en halvtimme om dagen. Här på universitetet blir det mest engelska när det handlar om min forskning, men jag försöker skriva mejl om andra saker på svenska, säger Ahmet.

När han ska skriva ner sitt svenska favoritord blir det svårt att välja, men till sist bestämmer han sig för ”plötsligt”.

–Det är ett roligt ord och man kan nästan se vad det betyder! /Carina Järvenhag

Här jobbar:
120
medarbetare från
40
olika länder.

HETAST INOM FOLKBILDNING 2018

Miljötänk och att göra något med händerna, det är två starka trender inom folkbildningen under 2018. Även kurser i dans och keramik är mycket efterfrågade.

” Det är köer till våra kurser i keramik och i dans. Våra språkkurser är efterfrågade och 2018 såg vi en ökad efterfrågan på bosniska, serbiska och kroatiska. Det är ofta deltagare som själva har den bakgrunden eller har en partner från forna Jugoslavien. En stark trend är också hantverk och kurser med ett miljötänk, till exempel olika trädgårdskurser samt kurser i fermentering och biodling. Även stickning och virkning är populärt och kurser i ölbrygging lockar många killar. I Norrköping har vi populära kurser i inredning och i Motala går fortfarande våra svetsarkurser bra. Självförverkligande, miljötänk och att göra saker långsamt kan nog sammanfatta 2018.”

**ASA FORSMAN, VERKSAMHETSLEDARE
FÖR FOLKBILDNING ÖSTERGÖTLAND**

” Generellt ser vi att dansverksamheten fortsätter att vara väldigt populär, samtidigt som deltagarunderlaget har breddats, från barn till 60-plussare. Inom det estetiska området ser vi en stor efterfrågan på keramik. Många verkar vilja göra något med händerna och i en långsammare takt i vår alltmer digitaliserade värld. Det finns även stor efterfrågan på kurser inom musik och teater, särskilt vår körverksamhet växer stort. Svenska som främmande språk ökade även i år. Det är fortsatt vårt största enskilda ämne. I Södertälje inledde vi ett samarbete med trädgårdscentrat Skillebyholm och det är många som vill gå kurser inom trädgårdsskötsel och mathantverk i en inspirerande miljö.”

EVA ARNEK, REGIONCHEF FOLKBILDNING

Lovvärd verksamhet

FLER AKTIVITETER FÖR UNGA

Sommaren 2018 utökade Folkuniversitetet sin satsning på lovverksamhet för barn och ungdomar i Stockholms stad. Bakgrunden är en ökad efterfrågan på meningsfull verksamhet för barn och unga på sommarlovet. Totalt 30 arrangemang genomfördes under perioden juni till och med augusti. Totalt deltog 371 unga mellan 7 och 18 år.

Exempel på ämnen är teater, animation, programmering, foto, design, konst, franska och japanska samt musikproduktion. /

BERÄTTA MER

Kiram Sundblad

... ansvarig för utbildningen Diplomerad Fastighetsförvaltare och en av krafterna bakom ett nytt samarbete med KTH.

Vad ska ni göra?

– Vi utvecklar specialkurser för seniora personer som är yrkesverksamma i bygg- och fastighetsbranschen. Folkuniversitetet är uppdragsgivare och KTH genomför kurserna i sina lokaler och examinerar deltagarna.

Varför är det viktigt?

– Vi har sett ett behov av kompetensutveckling för etablerade och seniora personer inom bygg- och fastighetsbranschen. Det saknas vidareutbildningar. De som har jobbat ett antal år med fastighetsförvaltning har ofta avancerade arbetsuppgifter som kan röra avtal, investeringar eller projektledning med fastighetsansvar. Då krävs gedigen kunskap inom ekonomi och juridik.

Vilka vinster ser ni med samarbetet?

– Folkuniversitetet är en av de största leverantörerna av utbildning till fastighetsförvaltare och KTH är det största universitetet i Sverige för utbildning och forskning när det gäller fastighet. Vi har varsin sida av myntet kan man säga, det yrkesinriktade och det akademiska. Mellan oss finns det en naturlig övergång. Många av våra lärare på fastighetsförvaltarutbildningen är också forskare och lärare på KTH.

Hur långt har ni kommit?

– Vi har utvecklat en kurs inom fastighetsfinansiering och en inom fastighetsrätt. Kurserna är klara och sökbara, men de är väldigt nischade så vi räknar med att det tar lite tid innan de hittar sin målgrupp. Primärt vänder vi oss till de som gått fastighetsförvaltarutbildningen hos oss, men också till andra i branschen som är i behov av kompetensutveckling. / Lisa Thorsén

FOTO: BJÖRN ABELIN

BERÄTTA MER

Kristhina Öberg

...cirkelledare på Folkuniversitetet i Eskilstuna, där verksamheten växer stadigt och man flyttade in i egna lokaler under 2018.

Berätta vad som händer i Eskilstuna?

–Vi har fått igång en bra verksamhet med många deltagare som kommit ut i jobb eller studier inom Stöd och matchning. Deltagare kommer kontinuerligt till oss via Arbetsförmedlingen. Vi har också ett samarbete med Folkuniversitetet i Södertälje om ett Tia-projekt (Tidiga insatser för asylsökande), där de sköter svenskundervisningen och jag har hand om arbetsmarknadsaktiviteterna. Jag har också arbetat medvetet med att marknadsföra Folkuniversitetet hos potentiella uppdragsgivare här i Eskilstuna, som näringslivet, kommunen, Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan.

Har ni någon annan verksamhet förutom uppdrag?

–Ja, vi har öppna kurser i bokslut, i att göra årsredovisningar och i engelska under 2018–2019. Vi har även ett språkkafé dit alla som vill kan komma och träna sin svenska. Vi erbjuder också gratis skriv- och läskurser för asylsökande och en kvinnogrupp för nyanlända, både för att vi vill göra en insats och för att göra Folkuniversitetet mer känt i Eskilstuna. Nu har vi även ett eget hyreskontrakt i ett bra läge i centrum.

Vad går att utveckla ytterligare?

–Jag skulle gärna se fler samarbeten mellan våra verksamhetsområden uppdrag och folkbildning inom Folkuniversitetet. Jag ser också att det behövs olika insatser för asylsökande innan de har kommit in på sfi. Sedan hoppas vi förstås på fler deltagare i alla våra aktiviteter. / Carina Järvenhag

FOTO: LINNEA SVENSSON ARBÄ

FOTO: CHRISTINA SIMPSON

FOLKUNIVERSITETET I SAMHÄLLET

Cirkus har något för alla

I Hovsjö idrottshall möts barn och ungdomar med olika bakgrund och livsvillkor under loven för att träna nycirkus tillsammans, helt gratis. Satsningen är ett resultat av ett samarbete mellan Folkuniversitetet, Cirkus Cirkör, hyresvärden Telge Hovsjö och Södertälje kommun.

ANNA WAHLBÄCK-JENSEN, verksamhetsledare för folkbildning på Folkuniversitetet i Södertälje, har länge sneglat på ett samarbete med Cirkus Cirkör, riktat till barn och unga.

– Vi ville nå en ny målgrupp. Ett sätt kan vara att skaffa sig ett nytt samarbete som man inte haft tidigare. Det finns ett behov av kursverksamhet i socioekonomiskt utsatta områden, som i Hovsjö. Tanken var att erbjuda en aktivitet som har fokus på den egna kroppen och dess förutsättningar.

Meningen var även att skapa en bra mötesplats för integration, att barn och ungdomar

från olika områden i Södertälje tar sig till Hovsjö för att träna nycirkus.

TILLSAMMANS MED CIRKUS CIRKÖR lämnade Anna Wahlbäck-Jensen in en ansökan till Södertälje kommun om att ordna sommarlovskurser. Kommunen nappade, men ville inte stanna vid sommarlovskurser, utan ville erbjuda nycirkus under alla lov.

Nycirkus blev ett begrepp i England och Frankrike i mitten av 70-talet. Enkelt förklarar blandar nycirkusföreställningar olika konstnärliga uttryck med inslag från de vanligaste

Barnen får prova på både jonglering och akrobatik.

FOTO: CHRISTINA SIMPSON

cirkusdisciplinerna. Barnen och ungdomarna som tränar i Hovsjöhallen får bland annat testa jonglering, lindans, akrobatik och parakrobatik. Clara Norman är biträdande verksamhetsledare på Cirkus Cirkör.

– Det är väldigt roligt att samarbeta med Folkuniversitetet och jättehäftigt att Södertälje gör en sådan här satsning för barnen, säger hon.

NYCIRKUSTRÄNINGEN SKER I TVÅ åldersgrupper, en för barn mellan 7 och 9 år och en för barn mellan 10 och 14 år. Ett par gånger per år bjuds föräldrar, syskon och kompisar in till "Chilla

FOTO: CHRISTINA SIMPSON

”Med träningen kommer också många andra saker. Barnen tränar på koncentration, samarbete och tillit.”

CLARA NORMAN

FOTO: CHRISTINA SIMPSON

Mer om

Med start sommaren 2018 och under en tvåårsperiod erbjuder Folkuniversitetet nycirkus under alla lov. Telge Hovsjö upplåter Hovsjöhallen utan kostnad för träningen. Södertälje kommun bidrar med cirka en miljon kronor till att bekosta pedagoger och marknadsföring under projektiden.

med Cirkus Cirkör.” Det är som en stor prova-på-fest där barnen samtidigt kan visa lite av vad de har lärt sig.

Clara Norman ser ofta hur en ny värld öppnar sig för de barn som möter nycirkusen.

– Det finns verkligen något för alla kroppar i nycirkusen, alla kan delta. Några gillar särskilt pirret av att vara i höjden medan andra fastnar för jonglering. Med träningen kommer också många andra saker. Barnen tränar på koncentration, samarbete och tillit. Och så finns det

förstås en wow-faktor, för det är ju cirkus vi håller på med!

SUSANNE BERGSTRÖM är föreningskoordinator på Kultur och fritidskontoret i Södertälje kommun. Även hon talar om vikten av att erbjuda något annat än lagsport och att barn från olika områden träffas och tränar tillsammans. Hennes enda bryderi är att grupperna inte alltid är fulla. Därför vill hon se över upplägget och marknadsföringen tillsammans med alla inblandade.

– Kanske ska träningen spridas på flera hallar framöver. Det är viktigt att det utbud som finns når så många som möjligt. Södertäljes barn behöver nycirkus! / *Lisa Thorsén*

Många fascineras av magens mysterier

Magens mysterier är ett av de ämnen som lockar många deltagare när det gäller Folkuniversitetets föreläsningsprogram om hälsa och livsfrågor.

ETT TEMA SOM ÅTERKOMMIT och rönt stort intresse varje gång är "Ont i magen" med lite olika undertitlar. Föreläsare är Per Hellström, professor inom mag- tarmsjukdomar vid Uppsala universitet, och Peter Benno, privatpraktiserande specialist inom mag- tarmsjukdomar.

Vad beror då det stora intresset för magens hälsa på? Peter Bennos erfarenhet är att i princip alla människor har en relation till sin mage.

– De flesta organ gör inte så mycket väsen av sig, men magen kurrar, bubblar och säger om vi är mätta eller hungriga. Särskilt när magen inte vill fungera märker vi av den, den gör ont och vi känner obehag på olika sätt, säger han.

PETER BENNO BRUKAR säga att magen också kan vara krigsskådeplatsen mellan kropp och själ.

– Det finns en koppling mellan hur magen betar sig och det som händer runtomkring, hur

Peter Benno.

”Det finns en koppling mellan hur magen betar sig och det som händer runtomkring, hur vi har det i livet och hur vi trivs med jobbet. Ibland är det inte doktorn som har lösningen på problemet.”

PETER BENNO

Birgitta Wahlman Laurell.

vi har det i livet och hur vi trivs med jobbet. Ibland är det inte doktorn som har lösningen på problemet.

En av de vanligaste frågorna Peter Benno får både från sina patienter och när han föreläser är "vad ska jag äta för att må bra?" Det enkla svaret kan ge är "det vi har ätit sedan urminnes tider."

– Alltså råvarorna på ängen, i skogen och i sjön. Mycket tyder på att alltför processad mat med tillsatser, bland annat i form av E-nummer, inte är bra för hälsan. Sedan ska vi ta hänsyn till att vi kan vara olika känsliga för till exempel gluten, laktos eller större mängder av vissa fibrer.

EN ANNAN FRÅGA handlar om hur magens bakterieflora hänger samman med utvecklingen av olika sjukdomar. På senare år har forskningen exploderat på området och det pågår flera studier om mag- tarmsystemets bakterieflora och en eventuell koppling till bland annat olika cancersjukdomar, hjärt-kärlsjukdomar, diabetes och autism.

– Det är väldigt intressant och vi behöver verkligen mer kunskap om sambandet mellan bakterier, mat och människor.

I en kommande föreläsning tar Per Hellström och Peter Benno upp ytterligare ett forskningsintensivt område – fekala transplantationer, alltså bajstransplantationer.

– Vid till exempel en tuff antibiotikakur går det att likna tarmens tillstånd vid en skövad regnskog. Den biologiska mångfalden utplånas i regnskogen, liksom tarmens mångfald av bakterier. Då har fekala transplantationer visat sig fungera väldigt bra. Systemet återställs, berättar Peter Benno.

BIRGITTA WAHLMAN LAURELL är ämnesansvarig för verksamhet som rör hälsa och livsfrågor på Folkuniversitetet. Förra året fanns det 15 tillfällen att fördjupa sig i medicinska och existentiella frågor under en kväll med föreläsare, tryggt förankrade i kunskap baserad på vetenskap.

– Föreläsningsprogrammet är ett sätt att stärka människor i deras personliga utveckling. Den som behöver fylla på med kunskap kan komma till oss, säger hon.

När Birgitta Wahlman Laurell sätter ihop föreläsningsprogrammet tänker hon på att skapa en bra balans mellan kropp och knopp, mellan medicinska spörsmål och livsfrågor.

– Sedan är det alltid intressant att hitta något nytt och lite utmanande. Under 2018 tog vi till exempel upp hur kultur och hälsa hänger ihop. I år har vi en föreläsning om biblioterapi, alltså att läsa och att samtala om det lästa, för bättre hälsa och personlig utveckling. / Lisa Thorsén

Mer om

Förutom "Ont i magen" var en av förra årets mest besökta föreläsningar radiopsykologen Allan Linnér på temat "Samtal som förändrar". Fullsatt var det också när forskaren och vetenskapsjournalisten Emma Franz talade om "Att skilja vetenskap från trams" och när psykolog och psykoterapeut Anna Kåver lyfte fram olika perspektiv kring "Oro – att leva med tillvarons ovisshet."

FOTO: ISTOCKPHOTO

Balettakademien

DANSAR UTI EUROPA

Jan Åström.

Ballettakademiens Yrkesdansarutbildning tar klivet ut i Europa med stöd av Erasmus+ mobilitet yrkesutbildning. Nu startas ett internationellt utbytesprogram med praktikplatser ute i Europa. Utbytesprogrammet omfattar både studerande och nyexaminerade från Yrkesdansarutbildningen samt fortbildningsinsatser för lärare.

– Jag förväntar mig att detta ska göra vår Yrkesdansarutbildning ännu mer attraktiv och konkurrenskraftig främst inom Skandinavien, men även ute i Europa, säger Jan Åström, rektor och konstnärlig ledare på Balettakademien i Stockholm. /

KÄRLEKEN TILL KERAMIK

Studiecirklar i keramik har länge varit populära hos Folkuniversitetet. I Stockholm ökade köerna under 2018 och för att möta den stora efterfrågan planerar man att öppna en ny keramikstudio i Solna under 2019.

Ann-Sophie Enberg är en av lärarna och hon har jobbat med keramik i 30 år. Vad beror det stora intresset på?

–Människor behöver skapa en balans i tillvaron. I dag finns en stor stress i samhället och man ska vara uppkopplad hela tiden. Hos mig får man koppla ner och arbeta här och nu, säger hon.

1 350 personer deltog i keramikkurser i hela region Öst under 2018. /

FOTO: PIKABAY

FOTO: DANIEL BUTNARIU

Plats för alla på folkhögskolan

Tidigt på morgonen
pluggade deltagarna
svenska i Klarakvarteren.

JAN ELIASSEN, tidigare utrikesminister och vice generalsekreterare i FN, besökte Sundbybergs folkhögskola innan valet 2018.

Rektor Pethra Bixo Larsson berättar att det var en del i initiativet #Vi Måste Prata till demokratiens försvar.

–Vi var den enda folkhögskola han besökte och det berodde nog mest på att jag var så snabb med att boka honom. Han var väldigt imponerad av bredden i vår verksamhet och att vi når så många olika människor, säger hon.

JAN ELIASSEN HÖLL en föreläsning om demokratis kraft för alla elever på skolan och han höll också en föreläsning för deltagarna i kurser med svenska som andra språk. En föreläsning som tolkades till fem olika språk – av skolans egna elever.

–När jag berättade det för Eliasson innan blev han faktiskt nervös och sade att det aldrig skulle gå, men det fungerade alldeles utmärkt, säger Pethra.

Något annat hon vill lyfta fram från 2018 är folkhögskolekursen i svenska för romska EU-migranter. Kursen hölls tidigt på morgonen i Klarakvarteren, innan deltagarna måste börja be om pengar och mat för dagen.

–Vi har tidigare haft kurser för romer bosatta

i Sverige och hade kontakt med bra lärare. När vi fick fler studieveckor för 2018 beslöt vi oss för att göra något för den här gruppen. Många var analfabeter, så först fick de lära sig att läsa och skriva på rumänska.

PETHRA BERÄTTAR ATT initiativet var mycket uppskattat och att man nådde ett 30-tal deltagare. Förhoppningen är att kunna fortsätta verksamheten 2019.

–Under 2018 lät vi också föreningen Hem (Hemlösa EU-migranter) använda våra lokaler på söndagar för ett öppet hus för rumänska romer som lever längs tunnelbanans blå linje. / Carina Järvenhag

FOTO: WILHELM BLIXT

En av skolans elever
i samtal med
Jan Eliasson.

BERÄTTA MER

Mikael Cronwall

... utbildningsledare på Fotoskolan STHLM.
Ni deltar i flera projekt inom EU-programmet Erasmus+ för att både studerande och lärare ska vidga sina vyer utanför Sveriges gränser.

Vad är Erasmus+?

– Det är ett EU-program för att framförallt yrkesutbildningar ska kunna skicka personal och studerande utomlands. Förra året genomförde vi två mobilitetsprojekt vars syfte är att öka den internationella rörligheten på arbetsmarknaden inom de fotografiska yrkena. Vi genomförde även två projekt inom strategiskt partnerskap som syftar till att utveckla pedagogiken inom vårt område tillsammans med andra länder.

Vad får de studerande göra?

– Alla studerande får åka på LIA, Lärande i arbete, i sammanlagt 24 veckor till ett företag i ett annat EU-land och till de länder som deltar i programmet via partnerskap. Eleverna får ett slags stipendium som ska räcka till de ökade kostnaderna för till exempel dubbla boendekostnader, mat och resor. Stipendiet ersätter inte CSN-medel. Vi åkte med alla studerande som gick termin 2 till Barcelona i 14 dagar, där de gjorde praktik hos katalanska företag med riktiga fotouppdrag. Det är oerhört nyttigt för de studerande att se att det finns en annan verklighet utanför Sverige och kanske en annan typ av arbetsmarknad.

Hur utvecklar ni pedagogiken tillsammans?

– Mellan 2015 och 2018 utvecklade vi "Digitala bron" tillsammans med Novia i Finland och Medieskolorne i Danmark. Det är en utbildningsplattform både för studerande och yrkesfolk. Vi påbörjade också ett samarbete om hur framtidens fotografiska utbildning ska se ut. / Lisa Thorsén

Två konst- och kulturutbildningar av högsta kvalitet

Ständig förnyelse är enligt Mattias Svensson Sandell en förutsättning för att kunna bedriva utbildning av hög kvalitet.

Tonis kan inte bli så mycket bättre

Gotlands Tonsättarskola bedömdes ha mycket hög kvalitet i den kvalitetsgranskning som genomfördes av Myndigheten för yrkeshögskolan 2018.

–Avslutningsvis brukar de föreslå saker som kan förbättras.

Till oss sade de bara att de inte kunde komma på något, säger utbildningsledaren Mattias Svensson Sandell.

I SITT HÖRNRUM med utsikt över Visbys hamn försöker Mattias Svensson Sandell förklara hur Tonis, som den kallas bland lärare och elever, kan hålla en så hög kvalitet. Mycket hög kvalitet är den högsta av fyra nivåer och att Myndigheten för yrkeshögskolan dessutom inte hittar något som bör förbättras är väldigt ovanligt.

–Vi tillåter inte oss själva att vila i det som är eller att fastna i gamla förutsättningar, utan försöker ständigt förnya och förbättra oss. Det kan vara nya samarbeten eller att skruva lite på undervisningen. Vi har också de bästa pedagogerna och en platt organisation där vi fattar alla pedagogiska beslut tillsammans, säger Mattias, som också undervisar på halvtid.

Tonsättarskolan har verkat i Visby i 25 år. I samma hus finns också Visby Internationella Tonsättarcentrum, en residensverksamhet som gästas av professionellt verksamma tonsättare från hela världen. Så man kan säga att musiken sitter i väggarna.

–Målet är att våra studerande ska få chans och tid att utveckla sitt eget musikaliska språk. Du kan komma in här, utan att kunna läsa noter. Vi har även studerande som har arbetat som musiker i flera år och någon som kommer direkt från gymnasiet, säger Mattias.

I RUMMET INTILL sitter en av förstaårseleverna, Jackson Smith, och har handledning i komposition. Han har en masterexamen i jazzgitarr från USA och flyttade till Gotland med sin svenska flickvän och sökte sedan till Tonsättarskolan.

–Det är underbart här! Vi har hjälpsamma lärare och spännande kurser, och det är en bra mix av egentid och individuell handledning. Man blir hela tiden uppmuntrad att tänja på sina gränser, säger han.

Mattias tar med oss på en rundtur i det bastanta stenhuset. På bottenvåningen pågår gehörslära med pedagogen Joseph Lake och i den stora inspelningsstudio sitter gästtonsättaren Vanessa Sorce-Levesque Massera från Kanada, som ständigt återvänder till Gotland.

–Jag kan inte slita mig från det här huset som är fullt av kompositörer. Man har lyckats skapa en unik blandning av det intima och det internationella, säger hon.

VÄL TILLBAKA PÅ Mattias rum säger han att en framgångsfaktor är just samarbetet med både enskilda musiker och med olika ensembler.

–Vi har väldigt dynamiska samarbeten som håller oss på tårna, inte minst med Länsmusiken på Gotland. Dit kan våra deltagare gå när de vill för att ställa frågor och verkligen prova på och lära känna de olika instrumenten. Något som är ovärderligt för en kompositör.

Ett nytt samarbete som inleddes under 2018 är med Vadstena Sång och Pianoakademi, som

”Tonsättarskolan har lyckats skapa en unik blandning av det intima och det internationella.”

VANESSA SORCE-LEVESQUE MASSERA

Jackson Smith får handledning i komposition.

också drivs av Folkuniversitetet. Det är ett samarbete som Mattias hoppas ska revolutionera kompositörsutbildningen. Det är stora ord!

–Ja, men jag tror faktiskt det. En utmaning för alla kompositörer är att ha ett riktigt bra samarbete med vokaler. Rösten är ett ”instrument” som skiljer sig från de övriga. Att kunna ha ett nära och kontinuerligt samarbete med Sång och Pianoakademin kommer att bli revolutionerande för vår utbildning, säger Mattias.

JAG RINGER UPP LINDA TIGER, regionchef för verksamhetsområde Skolor på Folkuniversitetet, för att fråga hur en kvalitetsgranskning från Myndigheten för yrkeshögskolan går till.

–Syftet är att stärka kvaliteten och de har genomlyst utbildningen under en hel dag. Det innebär att de har pratat med lärare, deltagare samt tittat på allt från lokaler till skolans pedagogik och rekrytering. Till slut blev omdömet att: ”Vi ser inte hur den här utbildningen kan bli bättre”. Det är mycket ovanligt även på riksplanet, säger hon.

Cirka 90 procent av deltagarna på Tonsättarskolan studerar vidare på Musikhögskolan. Ett fåtal väljer att i stället börja jobba eller att studera vidare inom andra områden. Vad gör utbildningen på Tonis så bra?

Arbetet pågår för fullt med programmet till festivalen Ljudvågor, där ett 60-tal verk uruppförs.

Mer om

- Konst- och kulturutbildningar som berättigar till studiemedel.
- Här finns Kompositionslinje 80 veckor och Komposition Fri konst, 40 veckor.
- Har gjort flera insatser för att jämna ut balansen mellan kvinnor och män, i dag är 41 procent av de studerande kvinnor.
- Mycket av undervisningen sker med enskild handledning eller i små studiegrupper.
- Alla gör minst ett större kompositionsprojekt. Andra ämnen är bland annat notation, gehör, harmonilära, instrumentation, kompositionsteknik, liveelektronik och dirigering.
- Arrangerar varje år festivalen Ljudvågor, som är de studerandes egen examen.

–Man låter den röda tråden vara synlig i utbildningens alla delar. Sedan är det sättet man jobbar på med branschens omkringliggande delar. Det gör Tonis viktigt både för Gotland och för hela musik-Sverige, säger Linda Tiger.
Carina Järvenhag

90%

Så stor andel av de studerande läser vidare på Musikhögskolan.

Bara fantasin sätter gränser

I dag står design av förpackningar på schemat för de studerande i industridesign. Men bara fantasin sätter gränser för vad som kan formgivas. En industridesigner kan jobba med allt från verktyg och maskiner till hushållsredskap och olika hjälpmedel.

LJUSET STRÖMMAR IN i ateljén genom det kupolformade taket högst upp i Folkuniversitetets hus på Kungstensgatan i Stockholm. Vid det stora arbetsbordet sitter Rebecca Wiik och grannar på sin förpackning. En liten ask som är tänkt att kunna användas av Världsnaturfonden.

–Asken kan användas när man vill ge bort ett medlemskap. I botten på asken syns vilket djur man stöder och när den väl är öppnad går den bra att sätta upp på kylskåpet, så att man kan skryta lite med sitt medlemskap, säger hon.

Rebecca har länge haft siktet inställt på att arbeta med industridesign och blev glad när hon i höstas hittade Folkuniversitetets nya utbildning, som är en ettårig förberedande konstnärlig utbildning.

–Jag försökte söka till industridesign på Konstfack förra året, men ansökan var alltför krävande. Nu skickade jag in en ny ansökan i fredags. Det har varit väldigt bra att få hjälp med arbetsprover och med min portfolio här på skolan, säger Rebecca.

JACOB ERIXSON, SOM är huvudlärare för Konstskolan där industridesign ingår, berättar att utbildningen både vill ge de studerande ett tekniskt kunnande och ett koncepttänk, som

Filip Palmén diskuterar Joels förpackningsprojekt.

Rebecca Wiik har just sökt vidare till Konstfack.

är en viktig del i arbetet som industridesigner.

–Det handlar inte bara om att ta fram en ”snygg” produkt, utan man måste ställa sig frågan hur den ska användas? Om den tillför något och hur den speglar varumärket? Vi vill att deltagarna ska tänka på alla delar från idé till färdig produkt. Vi har även ett starkt fokus på hållbarhet genom hela utbildningen, säger han.

Alla lärare som undervisar på kursen är högskoleutbildade och yrkesverksamma inom design. Filip Palmén som håller i dagens övningsuppgift är smyckesdesigner och arbetar med förpackningar och presentationer.

–Min roll som lärare är att sätta en boll i rullning. Jag ger deltagarna en uppgift, men sedan måste de få en chans att starta sin egen kreativa process, säger han.

INDUSTRIDESIGNER ÄR BÅDE ett konstnärligt och ett tekniskt yrke på en gång. På utbildningen arbetar man både analogt i olika material och digitalt med aktuella programvaror. Allt för att de studerande ska få kunskaper i hela design-

processen och kunna söka sig vidare till högskolor i Sverige eller utomlands.

–Flera av deltagarna har sökt vidare till Konstfack, men oavsett vad de väljer att göra kommer de att ha nytta av de breda kunskaperna och lärdomarna som de får med sig härifrån, säger Filip. /Carina Järvenhag

Mer om

- Konstskolan erbjuder utbildningarna Konsträrlig grundutbildning, Industridesign, Konst och Design och Projektkonst.
- Utbildningarna är ettåriga, på heltid och berättigar till studiemedel. Konstskolan är en del av Folkuniversitetet.
- Industridesign ger kunskaper inom produktdesign, grafisk formgivning, färg och form samt färdigheter i aktuella programvaror.
- Praktiskt arbete varvas med teori, diskussion, studiebesök och föreläsningar.

Omställning och outplacement

KONJUNKTUREN TALAR FÖR OSS

Klaes Ekmark tillträdde som vd för Aventus under 2018. Han berättar att Aventus under förra året hjälpte ett stort antal företag med omställning och outplacement av cirka 900 anställda.

–Förra året hade vi bland annat uppdrag för leksaksjätten Toys R Us, ICA; Stora Enso, Autoliv, Sodexo och Coca-Cola. Vi stöttar bland annat med individuell rådgivning som ger deltagarna en handlingsplan och en verktygslåda för att komma vidare, säger Klaes Ekmark.

Aventus hjälper både personer som blir uppsagda vid arbetsbrist och de som inte vill, kan eller får

vara kvar på sin arbetsplats. De flesta arbetsgivare har avtal med någon omställningsorganisation, som i sin tur har avtal med Aventus.

–75–80 procent av arbetstagarna i Sverige kan på det sättet få Aventus som leverantör om man skulle bli uppsagd.

Klaes Ekmark berättar att Aventus också håller på att utveckla ett nytt uppdragsområde för rekryteringstjänster.

–Under 2018 fick vi våra första rekryteringsuppdrag och här ser vi en stor potential. Konjunkturläget talar för tillväxt i omställningsbranschen, säger han. /

Klaes Ekmark.

Omställning och outplacement av
900
anställda.

BERÄTTA MER

Christopher Berggren

... socialpedagog på Folkuniversitetet i Jönköping och som drivit projektet Trygg Start för unga vuxna under 2018.

Vad är Trygg Start?

– Det är ett arbetsmarknadsprojekt som hjälper unga vuxna att komma tillbaka till studier eller att hitta vägen till ett arbete. De flesta har suttit hemma och varken studerat eller arbetat på flera år. Min roll har varit att vägleda och stötta, lyssna in vilka behov som finns och sedan låta individens mål styra vilka aktiviteter som är aktuella. Det kan vara att skriva ett cv, hitta en praktikplats eller kanske söka en utbildning. Vår främsta samarbetspartner har varit Arbetsförmedlingen.

Vilka har deltagit?

– Unga vuxna mellan 20 och 26 år. Det är sammanlagt tio personer under en period på ungefär åtta månader. De flesta har hoppat av gymnasiet och alla har någon form av neuropsykiatrisk funktionsnedsättning, som adhd eller Aspergers syndrom. Tyvärr hamnar de ofta utanför.

Vad har projektet lett till?

– Jag ser att utfallet är positivt för alla deltagare men på olika sätt. Minst tre personer har kommit ut i praktik och flera ska börja plugga igen. Generellt visar utvärderingen att deltagarna är väldigt nöjda. De säger att de fått bättre självförtroende, även de som inte har deltagit i alla aktiviteter. Sysslolösheten har ändå brutits.

Har ni planer på en fortsättning?

– Ja, vi har sökt pengar för att starta ett nytt projekt i höst. Den tänkta målgruppen är mellan 18 och 65 år. / Lisa Thorsén

"Folkbildningen står sig stark"

2018 satt en naturvetare och en humanist i ledningen för Folkuniversitetets styrelse. Fysikern Lars Bergström och teatervetaren Karin Helander tycker att det är en givande kombination.
–På det viset kan vi illustrera bredden i Folkuniversitetets verksamhet, säger Lars Bergström.

LARS BERGSTRÖM OCH KARIN HELANDER slår sig ner vid det pampiga mötesbordet i Kungl. Vitterhetsakademiens lokaler, där Karin är ständig sekreterare sedan 1 januari 2019. De har båda långa och framgångsrika karriärer vid Stockholms universitet. De har också det gemensamt att de brinner för att föra ut forskningens resultat till allmänheten.

Varför är det så viktigt?

LARS: –Den mest entusiastiska publik jag någonsin har haft var när jag berättade om universum i mina döttrars skolklasser. Men när jag och några kollegor först började åka runt i skolorna och berätta om vår forskning var det en del kollegor som rynkade på näsan. I dag har pendeln svängt och många ser det som berikande att göra saker utanför akademien.

KARIN: –Lars har verkligen gjort mycket för att popularisera forskningen och genom att skriva läro-

KARIN OM LARS

”Jag är så glad att Lars är ordförande. Inte nog med att han kan Folkuniversitetets verksamhet, utan och innan. Han är trygg i sin kompetens och i sitt kunnande.”

böcker. Jag har alltid försökt göra min del, bland annat genom många föreläsningar, till exempel på studieförbund och tidigare även på Senioruniversitetet. Som forskare är en av de viktigaste och roligaste uppgifter som finns att föra ut forskningen till praktiken och till samhället i övrigt.

Vilka hot utgör faktaresistens och filterbubblor mot vetenskap och bildning i dag?

KARIN: –Det har varit mycket motståndsbete mot faktaresistens, också hos Folkuniversitetet. Föreläsningar och seminarier är en viktig del av folkbildningen och motverkar kunskapsförakt och "fake news". Vår uppgift i styrelsen är att se till att verksamheten vilar på en vetenskaplig grund och håller en hög kvalitet. Sedan tycker jag det är viktigt att Folkuniversitetet finns med som en röst i samhällsdebatten och står upp för demokrati och allas lika värde.

LARS: –Visst pratas det om filterbubblor, men det får också effekten att många vill ta reda på hur det egentligen ligger till. Det gör att folkbildningen står sig mycket starkt i dag. Det kan man bland annat se i en stark efterfrågan på öppna kurser och föreläsningar hos Folkuniversitetet. Jag tycker mig märka en allmän stämning av kunskapsbrist och en vilja hos människor att lära sig mer.

Hur fungerar samarbetet mellan Folkuniversitetet och Stockholms universitet?

LARS: –Jag hade hoppats på fler samarbeten, men vi fortsätter att bearbeta universitetet. En konsekvens av det tredje uppdraget om att föra ut forskning till allmänheten har blivit att universiteten själva arrangerar mycket mer publik verksamhet. Sedan finns det samarbeten, till exempel Senioruniversitetets oerhört populära föreläsningar, där hämtar man nästan alla föreläsare från universitetet. Jag tycker vi ska göra en "drive" på universitetet för att göra Folkuniversitetet mera känt.

KARIN: –Samtidigt är det många spetsforskare som föreläser hos Folkuniversitetet. På det viset är det ett mycket levande samarbete. Det märks direkt när man går in på Folkuniversitetets hemsida. Jag slås också av hur bra Folkuni-

versitetet är på att fånga upp aktuella trender, till exempel inom friskvård och hälsa.

Vilka viktiga händelser inom Folkuniversitetet vill ni lyfta fram från år 2018?

KARIN: –Från ett styrelseperspektiv vill jag lyfta fram våra studiebesök som gav en inblick i Folkuniversitetets internationella verksamhet. Vi besökte Internationella Skolorna i Düsseldorf och Folkuniversitetet i Tartu. Med min estetiska bakgrund tycker jag verksamheten vid Vadstena Sång och Pianoakademi är intressant, likaså Tonsättarskolan i Visby och Balettakademien i Stockholm. Som ny i styrelsen blir jag imponerad av bredden i verksamheten.

LARS: –Jag har redan nämnt den positiva utvecklingen för folkbildningsverksamheten, vilket är mycket glädjande. Något annat som jag vill lyfta fram är våra YH-utbildningar, där Folkuniversitetet är en av de största anordnarna i Sverige. Det är viktiga utbildningar som ger människor möjlighet att komma in i yrken,

LARS OM KARIN

”Jag kan inte vara med på nästa styrelsemöte, men jag är så trygg med att Karin leder det. Hon är alltid så påläst och positiv, och har erfarenhet från den högsta universitetsledningen.”

där deras kompetens verkligen behövs. Sedan vill jag nämna Kungstengsgymnasiet, som har populära utbildningar av hög kvalitet.

Hur viktigt är det med en god ekonomi?

LARS: –Tack vare en stabil ekonomi kan vi följa riktlinjerna i vår verksamhetsplan. Det gör att vi kan utveckla verksamheten i den riktning som vi önskar. Något vi håller på att åtgärda i samband med bokslutet är att uppdatera våra stadgar, vilket borde ha gjorts tidigare. I styrelsearbetet är jag väldigt imponerad av våra studeranderepresentanter, som tillför väldigt mycket. Jag vill tillägga att även om verksamheten fungerar väldigt bra just nu gäller det att hela tiden förnya sig. Vår verksamhet kan påverkas av allt från riksdagsbeslut till händelser i vår omvärld som klimathot och Brexit.

KARIN: –En god ekonomi är en garant för att man slipper vidta panikåtgärder. Folkuniversitetet har en väldigt proffsig ledning som hela tiden förser oss i styrelsen med heltäckande och tydlig information. Sedan måste man själv se till att vara uppdaterad och ta in vad som händer i omvärlden. Det faller sig också naturligt i min egen yrkesroll. / Carina Järvenhag

Karin Helander

Född: 1951 i Stockholm.

Uppdrag: Vice ordförande för Folkuniversitetet region Öst sedan januari 2018.

Karriär: Professor i teatervetenskap vid Stockholms universitet. Vicerektor vid Stockholms universitet 2015-2017. Ständig sekreterare i Kungl. Vitterhetsakademien och verksam vid Centrum för barnkultur-forskning och Stockholms Konstnärliga Högskola.

Positivt under 2018: Jag imponeras av bredden och av det internationella inslaget i Folkuniversitetets verksamhet.

Förhoppning 2019: Jag hoppas på ett bättre samarbete med universitetet.

Lars Bergström

Född: 1952 i Örnsköldsvik

Uppdrag: Styrelseordförande för Folkuniversitetet region Öst sedan januari 2018.

Karriär: Professor i teoretisk fysik med astropartikel-fysik som specialitet. Är sedan 2001 ledamot av Kungliga Vetenskapsakademien samt var åren 2004-2015 sekreterare i Vetenskapsakademiens Nobelkommitté för fysik.

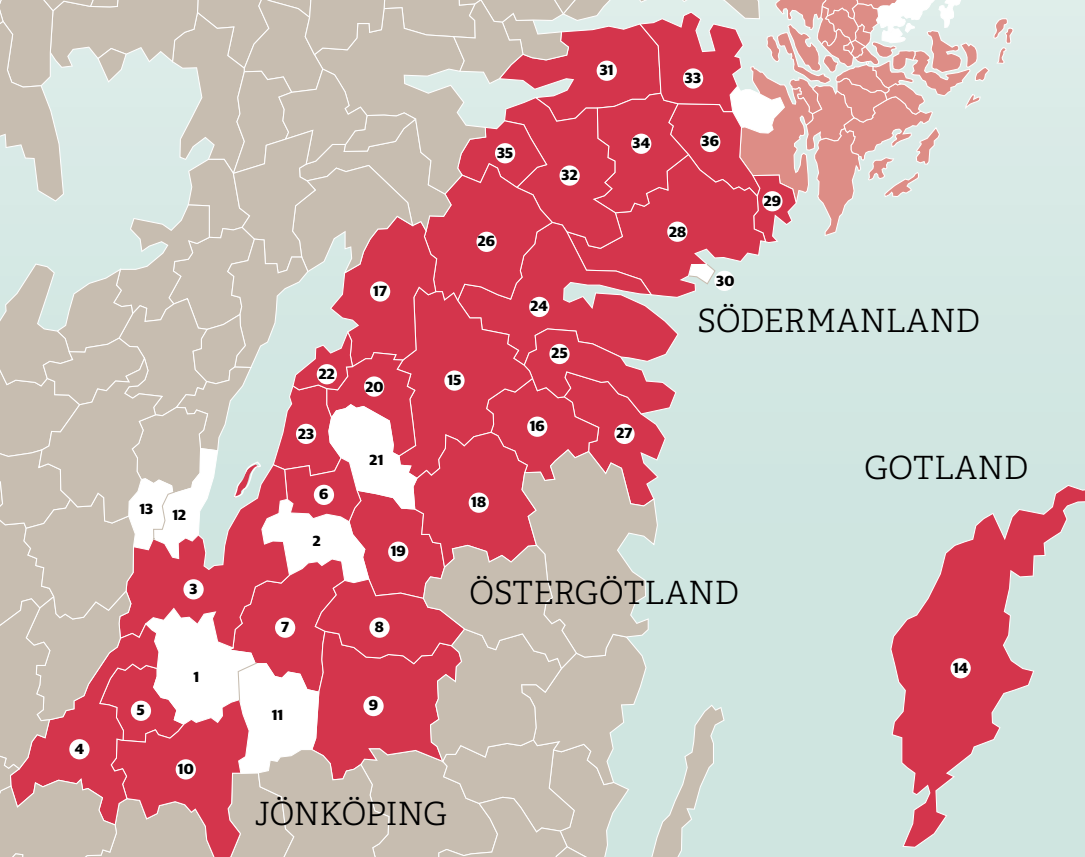
Positivt under 2018: Att det finns en sådan entusiasm inom hela Folkuniversitetets organisation.

Förhoppning 2019: Jag skulle vilja att Folkuniversitetet, i samarbete med universitetet, arrangerar en stor klimatkonferens med forskare från olika discipliner.

Stor spännvidd

Folkuniversitetet region Öst bedriver verksamhet i 51 av 62 kommuner i fem län. På kartan går det att se i vilka kommuner som Folkuniversitetet har verksamhet. Det handlar om allt från studiecirklar och skolverksamhet till uppdrag med att stötta och coacha individer tillbaka till arbetslivet.

- Verksamhet
- Ingen verksamhet

JÖNKÖPING

1. Vaggeryd
2. Aneby
3. Jönköping
4. Gislaved
5. Gnosjö
6. Tranås
7. Nässjö
8. Eksjö
9. Vetlanda
10. Värnamo
11. Sävsjö
12. Habo
13. Mullsjö

GOTLAND

14. Visby

ÖSTERGÖTLAND

15. Linköping
16. Åtvidaberg
17. Motala
18. Kinda
19. Ydre

Mjölby

20. Mjölby
21. Boxholm
22. Vadstena
23. Ödeshög
24. Norrköping
25. Söderköping
26. Finspång
27. Valdemarsvik

SÖDERMANLAND

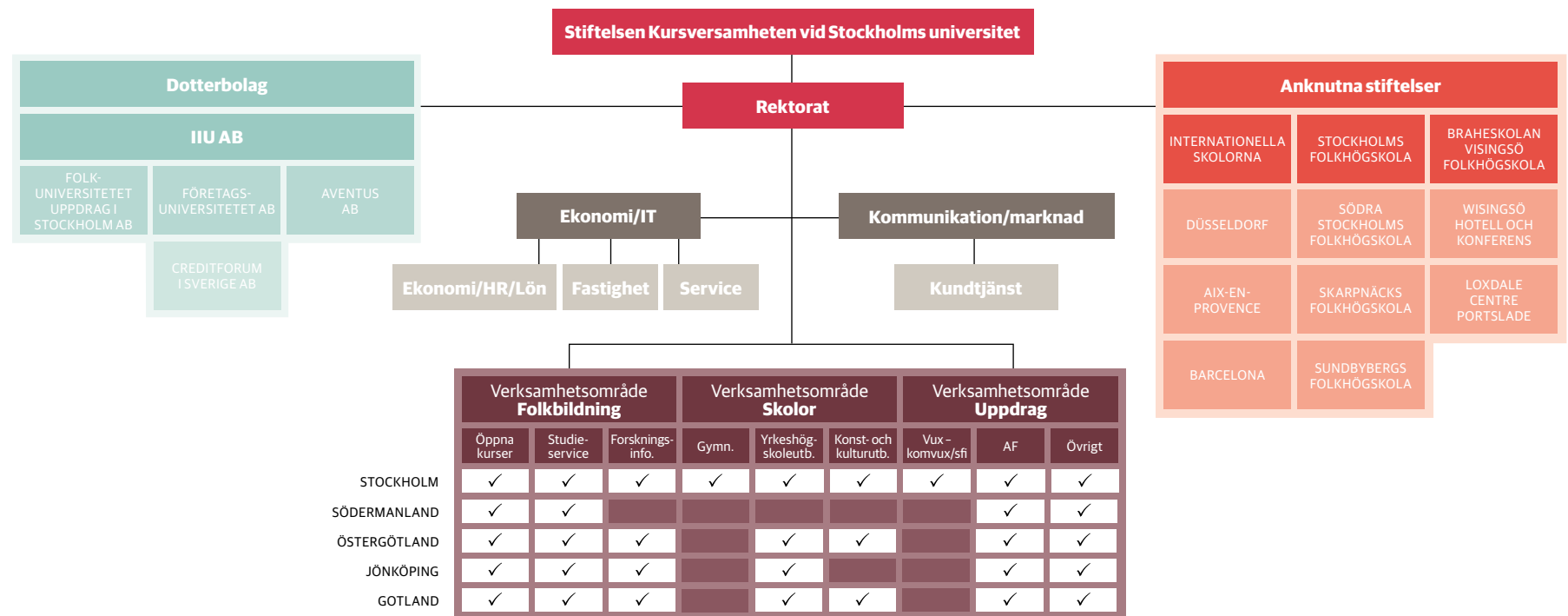
28. Nyköping
29. Trosa
30. Oxelösund
31. Eskilstuna
32. Katrineholm
33. Strängnäs
34. Flen
35. Vingåker
36. Gnesta

STOCKHOLM

37. Järfälla
38. Sigtuna
39. Sollentuna

40. Upplands Bro
41. Upplands Väsby
42. Danderyd
43. Lidingö
44. Täby
45. Solna
46. Sundbyberg
47. Norrtälje
48. Österåker
49. Vallentuna
50. Vaxholm
51. Ekerö
52. Huddinge
53. Botkyrka
54. Haninge
55. Nacka
56. Nykvarn
57. Tyresö
58. Nynäshamn
59. Värmdö
60. Salem
61. Södertälje
62. Stockholms stad

FOLKUNIVERSITETSGRUPPEN ÖST

Organisationsskissen ovan visar de olika verksamhetsområdena samt dotterbolag och anknutna stiftelser

Koncernen har sitt säte i Stockholm. Vår verksamhet bedrivs dels inom moderstiftelsen, dels inom tre helägda dotterbolag, Företagsuniversitetet AB, Aventus AB och Folkuniversitetet Uppdrag i Stockholm AB. Läs mer om dotterbolagens verksamhet i förvaltningsberättelsen.

Moderstiftelsen bedriver folkbildning och vuxenutbildning i Stockholms, Södermanlands, Östergötlands, Jönköpings och Gotlands län.

Moderstiftelsen är dessutom ensam stiftare i ytterligare tre stiftelser: Internationella Skolorna, Stockholms folkhögskola samt Braheskolan Visingsö folkhögskola.

I Stockholms folkhögskola ingår tre folkhögskolor som alla finns i Stockholms län: Södra Stockholms, Skarpnäcks och Sundbybergs folkhögskolor.

Braheskolan Visingsö folkhögskola bedriver dels folkhögskoleverksamhet i Sverige, England, Frankrike, Tyskland och Spanien, dels kurs- och konferensverksamhet på Visingsö genom dotterbolaget Wisingsö Hotell & Konferens AB.

Internationella Skolorna erbjuder språkutbildning på ett 50-tal orter världen över och vid egna skolor i Düsseldorf, Aix-en-Provence och Barcelona.

YRKESHÖGSKOLEUTBILDNINGAR

Stockholm: Visuellt kommunikatör/fotograf, Bildbehandlare. **Södertälje:** Kvalitets- och processutvecklare. **Linköping:** Tandsköterska. **Jönköping:** Fastighetsförvaltare. **Upplands Väsby:** Gitarrbyggare. **Visby:** Tandsköterska. **Företagsuniversitetet:** Säkerhets- och trygghetskoordinator.

KONST- OCH KULTURUTBILDNINGAR

Stockholm: Animationsakademien, Arkitekturskolan STHLM, Balettakademien, Konstskolan, Konstskolan Linnea, Skrivarakademin i Stockholm, Silversmide & Smyckesdesign **Visby:** Gotlands Tonsättarskola. **Vadstena:** Vadstena Sång och Pianoakademi.

GYMNASIEUTBILDNING

Stockholm: Kungstensgymnasiet.

UTLANDSSKOLOR FINNS I:

Brighton, Aix-en-Provence, Barcelona, Düsseldorf.

Styrelsen

Lars Bergström

Titel/yrke: Professor i teoretisk fysik vid Stockholms universitet.

Utsedd av: Stockholms universitet, ordförande från 2018, ledamot sedan 2003.

Övrigt: Forskar kring kosmologi, ledamot av Kungliga vetenskapsakademien, läromedelsförfattare för gymnasium och högskola.

Karin Helander

Titel/yrke: Professor i teatervetenskap vid Stockholms universitet.

Utsedd av: Stockholms universitet, ledamot och vice ordförande sedan 2018.

Övrigt: Ledamot i Kungliga Vitterhetsakademien, verksam vid Centrum för barnkulturforskning samt vid Stockholms Konsthögskola.

Johan Kleman

Titel/yrke: Professor i fjärranalys och rektorsråd vid Stockholms universitet.

Utsedd av: Stockholms universitet, ledamot sedan 2012.

Övrigt: Uppdraget som rektorsråd innebär att arbeta med universitetets samverkan med filantroper och privata företag.

Richard Wahlund

Titel/yrke: Professor och prefekt vid Handelshögskolan i Stockholm.

Utsedd av: Folkuniversitetsföreningen, ledamot sedan 2016.

Övrigt: Bedriver forskning i skärningspunkterna mellan medier, marknadsföring och ekonomisk psykologi.

Martina Smith

Titel/yrke: Ledningssekreterare och administratör vid Stockholms universitets studentkår.

Utsedd av: Stockholms universitets studentkår, suppleant, ledamot sedan 2018.

Övrigt: Arkeologistudent vid Stockholms universitet samt frilansande grafiker.

Anton Jägare

Titel/yrke: Juridikstuderande vid Stockholms universitet.

Utsedd av: Stockholms universitets studentkår, ledamot sedan 2016.

Övrigt: Ledamot i Högskolans avskiljandenämnd.

Stefanie Tagesson

Titel/yrke: Vice ordförande för Stockholms universitets studentkår.

Utsedd av: Stockholms universitets studentkår, ledamot sedan 2017.

Övrigt: Ledamot i styrelsen för Stockholms universitet 2016–2018.

Gunnar Danielsson

Titel/yrke: Rektor region Öst. **Självskriven ledamot sedan:** 2015.

Övrigt: Började sin karriär som cirkelledare inom Folkuniversitetet i Uppsala. Rektor vid Folkuniversitetet region Mitt 2011–2014.

Elisabeth Wåghäll Nivre

Titel/yrke: Professor i tyska, särskilt tyskspråkig litteratur, Stockholms universitet.

Utsedd av: Stockholms universitet, suppleant, ledamot sedan 2018.

Övrigt: Dekan för humanistiska fakulteten, vicerektor Stockholms universitet. Bedriver forskning med fokus på äldre tiders kultur och litteratur i en europeisk kontext.

Ylva Engström

Titel/yrke: Professor i molekylärbiologi vid Stockholms universitet.

Utsedd av: Folkuniversitetsföreningen, suppleant, ledamot sedan 2009.

Övrigt: Prodekanus på naturvetenskapliga fakulteten, ledamot av Kungliga vetenskapsakademien, intresse för folkbildning och kunskapsförmedling.

Philippe Goldmann

Titel/yrke: TR-specialist (Transparency reporting specialist) och Executive Assistant.

Utsedd av: Stockholms universitets studentkår.

Övrigt: Engagerad i olika bolag och stiftelser. Studerar till en masterexamen i ekonomi.

Ronny Larsson

Titel/yrke: Ekonomichef för Folkuniversitetsgruppen Öst.

Utsedd av: Ständigt adjungerad sedan 2006.

Övrigt: Började på Folkuniversitetet som redovisningschef tillika ekonomichef för Internationella Skolorna 1989.

Lottie Lundström Ruther

Titel/yrke: Danspedagog.

Utsedd av: Personalorganisationerna, adjungerad sedan 2015.

Övrigt: Koordinator Danslinjen, arbetsplats- och skyddsombud för Balettakademien, miljöombud Balettakademien.

Petra Cyrillus

Titel/yrke: Verksamhetsledare enheten för fria grupper.

Utsedd av: Personalorganisationerna, adjungerad sedan 2018.

Övrigt: Engagerad i olika nätverk för att stärka integrationen i Stockholm. Har personalvetarexamen med inriktning psykologi och arbetsliv från Uppsala universitet.

Conny Ahlgren

Titel/yrke: Konstnär och lärare.

Utsedd av: Personalorganisationerna, adjungerad/ersättare sedan 2018.

Övrigt: Huvudskyddsombud region Öst. Konst- och bildpedagog, högskoleexamen från Konstfack. Lärare i estetiska ämnen inom skolor och folkbildning.

Emma Jarvi

Titel/yrke: Marknadskoordinator och webbredaktör.

Utsedd av: Personalorganisationerna, adjungerad/ersättare sedan 2018.

Övrigt: Sitter i Unionens klubbstyrelse, region Öst sedan 2017. Innehar fil.kand i filmvetenskap och YH-examen till Marknads- och kommunikationskoordinator.

Årsredovisning och koncernredovisning för räkenskapsåret 2018

Styrelsen och rektor för Folkuniversitetet Stiftelsen Kursverksamheten vid Stockholms universitet med säte i Stockholm avger härmed årsredovisning och koncernredovisning för verksamheten i stiftelsen och koncernen för räkenskapsåret 2018-01-01 – 2018-12-31. Alla belopp redovisas i tusentals kronor (tkr) om inte annat anges.

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE 2018

1. Information om verksamheten

MODERSTIFTELSEN

Folkuniversitetet Stiftelsen Kursverksamheten vid Stockholms universitet bedriver folkbildning och vuxenutbildning i nära anknytning till universitet och högskolor, med inriktning på internationalisering.

Stiftelsens verksamhetsområden är

- **Folkbildning**, består till övervägande del av programförd verksamhet, dvs studiecirklar och kulturprogram som erbjuds allmänheten via kursprogram och hemsida
- **Skolor**, området omfattar konst- och kulturutbildningar (KK), yrkeshögskola (YH) och gymnasieskola
- **Uppdragsverksamhet**, omfattar uppdrag inom vuxenutbildning och personalutbildning samt utbildning och åtgärder på uppdrag av Arbetsförmedlingen

Stiftelsens nettoomsättning ökade med 19 Mkr (ca 7,3 %) jämfört med 2017. Kostnaderna ökade i mindre utsträckning, vilket ledde till en resultatförbättring med 5,4 Mkr (efter finansiella poster). Jämfört med föregående år ökade folkbildningsverksamheten med drygt 4 Mkr och skolverksamheten med nära 15 Mkr. Uppdragsverksamhetens omsättning minskade med drygt 6 Mkr.

KONCERNEN, DOTTERBOLAGEN

Folkuniversitetet Stiftelsen Kursverksamheten vid Stockholms universitet är moderstiftelsen i koncernen.

Institutet för Internationell Utbildning i Stockholm AB, iiU, är moderbolag i dotterbolagskoncernen, i vilken följande verksamhetsdrivande dotterbolag har ingått under året: Aventus AB, Företagsuniversitetet AB samt CreditForum i Sverige AB.

Avsikten med koncernkonstruktionen har varit att samla all verksamhet som inte per definition faller under begreppet "allmänt undervisningsverk" i dotterbolagskoncernen. Verksamheten i dotterbolagen erhåller inte något ekonomiskt stöd från samhället. Beskattning för dessa bolag sker som för andra konkurrerande utbildningsföretag.

Aventus AB arbetar med att coacha människor i förändring. Affärsområdena är omställning och outplacement, rekrytering och bemanning, samt konsultarbete och utbildning rörande organisationsprocesser. Som ett fjärde affärsområde betraktas offentligt upphandlad verksamhet inom dessa områden. Merparten av uppdragen ligger inom den av TSL (Trygghetsfonden Svenskt Näringsliv och LO, som är en kollektivavtalad omställningsförsäkring) finansierade omställningsverksamheten. Omsättningen i Aventus minskade med 5,8 Mkr gentemot 2017 och bolagets rörelseresultat uppgick till 0,04 Mkr (0,1 Mkr).

Företagsuniversitetet AB är en av landets ledande anordnare av vidareutbildning för yrkesverksamma. Affärsområdena är öppna kurser, företagsintern utbildning, konferenser samt yrkeshögskoleutbildning. Omsättningen i Företagsuniversitetet AB minskade med 1 Mkr jämfört med 2017 och rörelseresultatet minskade till -5,5 Mkr (-3,7 Mkr).

CreditForum i Sverige AB är Sveriges största utbildare inom kreditområdet. Affärsområdena är öppna kurser och företagsintern utbildning. Omsättningen i CreditForum minskade gentemot 2017 med 1,3 Mkr. Rörelseresultatet blev -0,9 Mkr (0,4 Mkr).

2. Viktiga förhållanden och väsentliga händelser under året

MODERSTIFTELSEN

Inga förändringar i ledningsgruppens organisation eller bemanning har ägt rum under året.

Länsstyrelsen meddelade i början av december att man inte godkänner de förändringar som genom åren gjorts av stiftelsens stadgar och att det därför är stiftelsens originalstadgar från 1961 som gäller.

Folkuniversitetet har bedrivit Komvux och sfi på uppdrag av kommunerna kring Stockholm. Verksamheten har bedrivits i Stockholm, på Holländargatan 38. I och med årsskiftet 2018/19 avvecklas denna verksamhet av lönsamhetsskäl.

DOTTERBOLAG

Vid halvårsskiftet tillträdde en ny VD, Klaes Ekmark, för Aventus AB.

Under hösten startade fyra nya Yrkeshögskoleutbildningar på Företagsuniversitetet, två i Stockholm och en i vardera Malmö och Göteborg.

3. Förväntad framtida utveckling

MODERSTIFTELSEN

I januari 2019 meddelade Yrkeshögskolemyndigheten resultatet av behandlingen av 2018 års ansökningar om att bedriva Yrkeshögskola (YH) samt konst- och kulturutbildningar (KK-utbildningar) med start 2019. Två Yrkeshögskoleutbildningar i Jönköping inom fastighetsområdet, samt en bildbehandlarutbildning i Stockholm beviljades.

DOTTERBOLAG

Det råder ännu osäkerhet kring de långsiktiga effekterna av den nya utformningen av TSL-systemet som trädde i kraft den 1 november 2017. Eftersom TSL är Aventus huvudsakliga marknad kommer utvecklingen att ha en avgörande påverkan på Aventus verksamhet och ekonomi under året. För att minska känsligheten för utvecklingen på TSL-marknaden ökar Aventus satsningen på sina andra affärsområden.

Företagsuniversitetet genomför ett besparingsprogram samtidigt som man intensifierar utvecklingsarbetet inom sina fem områden: Öppna kurser, företagsintern utbildning, konferenser, yrkeshögskola och digital utveckling.

4. Icke-finansiella upplysningar

Folkuniversitetet ska vara en attraktiv arbetsgivare som arbetar aktivt för en god arbetsmiljö, gott ledarskap samt möjlighet för kompetensutveckling för samtliga medarbetare. Mångfalden ska bejaktas inom Folkuniversitetet. En mångfald bland tjänstemän, lärare och cirkelledare innebär att kompetensen breddas och gör organisationen ännu mer framgångsrik.

Alla anställda i Folkuniversitetet omfattas av kollektivavtalen mellan Unionen och IDEA, Lärarnas samverkansråd och Folkbildningsförbundet, Fastighetsanställdas förbund och IDEA.

Moderstiftelsen fortsätter att vara miljödiplomerat enligt Svensk miljöbas och visar därmed att miljöledningssystemet uppfyller krav för genomförda konkreta miljöförbättringar.

5. Hållbarhetsredovisning

Stiftelsens hållbarhetsredovisning, enligt årsredovisningslagen 1995:1554 6 kap § 10–14 är presenterad på <http://www.folkuniversitetet.se/region-ost>.

6. Tillstånds- och anmälningspliktig verksamhet enligt miljöbalken

Stiftelsen bedriver anmälningspliktig/tillståndspliktig verksamhet enligt miljöbalken. Anmälningsplikten/tillståndet avser gymnasieskolans verksamhet om krav på egenkontroll vilket innebär kunskap om verksamhetens påverkan på människors hälsa och miljön. Egenkontrollen är systematiserad och ansvarsfördelning, kompetens och riskinventering är organiserad. Miljöförvaltningen i Stockholms stad ansvarar för tillsynen.

Tillstånd finns även för stiftelsens silversmidesverksamhet på Kungstengsgatan i Stockholm vad gäller en gasolanläggning. Gasolansvarig är utsedd. Utbildningar i handhavande och årliga besiktningar genomförs.

Flerårsöversikt – koncernen

Koncernens resultat och ställning (tkr)	2018	2017	2016	2015	2014
Nettoomsättning	354 153	342 372	344 129	348 911	349 176
Resultat efter finansiella poster	4 071	1 940	7 903	16 679	17 672
Årets resultat	2 188	-434	7 649	15 427	16 580
Balansomslutning	413 374	434 143	432 698	466 409	449 434
Eget kapitals utveckling	146 783	144 595	145 029	137 380	121 881
Soliditet	36%	33%	34%	29%	27%
Avkastning på sysselsatt kapital	2%	1%	3%	5%	7%
Avkastning på eget kapital	3%	1%	6%	13%	16%

Flerårsöversikt – stiftelsen

Stiftelsens resultat och ställning (tkr)	2018	2017	2016	2015	2014
Nettoomsättning	281 816	262 559	252 576	246 232	244 126
Resultat efter finansiella poster	11 168	5 708	8 012	12 890	14 293
Årets resultat	7 749	3 369	8 012	12 890	14 293
Balansomslutning	394 298	399 251	394 141	420 541	406 181
Eget kapitals utveckling	144 748	136 999	133 630	125 618	112 728
Soliditet	37%	34%	34%	30%	28%
Avkastning på sysselsatt kapital	3%	2%	3%	4%	6%
Avkastning på eget kapital	8%	4%	6%	11%	14%

Definition nyckeltal se redovisningsprinciper.

Beträffande stiftelsens och koncernens resultat och ställning i övrigt hänvisas till efterföljande resultat- och balansräkningar och kassaflödesanalyser med tillhörande noter och bilaga.

RESULTATRÄKNINGAR

tkr	Not	Koncernen		Stiftelsen	
		2018-01-01	2017-01-01	2018-01-01	2017-01-01
		2018-12-31	2017-12-31	2018-12-31	2017-12-31
Rörelsens intäkter					
Nettoomsättning	3	354 153	342 372	281 816	262 559
Övriga rörelseintäkter		7 226	6 820	7 774	7 336
Summa rörelsens intäkter		361 379	349 192	289 590	269 895
Rörelsens kostnader					
Direkta kurskostnader		-34 930	-33 938	-15 248	-14 196
Övriga externa kostnader	5, 6	-91 106	-90 206	-67 088	-65 134
Personalkostnader	7	-219 873	-213 039	-186 158	-175 913
Avskrivningar av materiella och immateriella anläggningstillgångar	8	-9 564	-8 464	-8 528	-7 712
Övriga rörelsekostnader		-	-58	-	-58
Summa rörelsens kostnader		-355 473	-345 705	-277 022	-263 013
Rörelseresultat	4	5 906	3 487	12 568	6 882
Resultat från finansiella poster					
Resultat från andelar i koncernföretag	9	-	-	400	400
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter	10	173	662	133	522
Räntekostnader och liknande resultatposter	11	-2 008	-2 209	-1 933	-2 096
Summa från finansiella poster		-1 835	-1 547	-1 400	-1 174
Resultat efter finansiella poster		4 071	1 940	11 168	5 708
Bokslutsdispositioner	22	-	-	-2 000	-
Skatt på årets resultat	12	-1 883	-2 374	-1 419	-2 339
Årets resultat		2 188	-434	7 749	3 369

BALANSRÄKNINGAR

		Koncernen		Stiftelsen	
tkr	Not	2018-12-31	2017-12-31	2018-12-31	2017-12-31
Tillgångar					
Anläggningstillgångar					
Immateriella anläggningstillgångar					
Goodwill och utveckling	13	3 916	2 908	2 264	549
Materiella anläggningstillgångar					
Byggnader och mark	14	339 343	342 506	339 343	342 506
Nedlagda utgifter på annans fastighet	15	474	490	474	490
Inventarier, verktyg och installationer	16	8 305	8 679	8 305	8 674
Summa materiella anläggningstillgångar		348 122	351 675	348 122	351 670
Finansiella anläggningstillgångar					
Aktier i dotterbolag	17	-	-	100	100
Summa anläggningstillgångar		352 038	354 583	350 486	352 319
Omsättningstillgångar					
Kortfristiga fordringar					
Kundfordringar		11 672	15 040	8 784	7 564
Fordringar hos koncernföretag		-	-	10 452	9 632
Aktuella skattefordringar		777	3 229	-	-
Övriga fordringar		5 261	7 015	4 316	6 353
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	18	13 656	15 231	8 347	10 115
Summa kortfristiga fordringar		31 366	40 515	31 899	33 664
Kortfristiga placeringar	19	2 488	3 147	-	-
Kassa och bank	20	27 482	35 898	11 913	13 268
Summa omsättningstillgångar		61 336	79 560	43 812	46 932
Summa tillgångar		413 374	434 143	394 298	399 251

		Koncernen		Stiftelsen	
tkr	Not	2018-12-31	2017-12-31	2018-12-31	2017-12-31
Eget kapital och skulder					
Eget kapital					
Stiftelsens fondkapital		136 999	133 630	136 999	133 630
Bundna reserver i dotterbolag		2 251	691	-	-
Fria reserver		5 345	10 708	-	-
Årets resultat		2 188	-434	7 749	3 369
Summa eget kapital		146 783	144 595	144 748	136 999
Obeskattade reserver	22	-	-	2 000	-
Avsättningar					
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	21,25,26	25 889	26 143	23 979	24 344
Avsättningar för skatter	22	554	114	-	-
Summa avsättningar		26 443	26 257	23 979	24 344
Långfristiga skulder					
Skulder till kreditinstitut	23,25,26	165 000	185 000	165 000	185 000
Summa långfristiga skulder		165 000	185 000	165 000	185 000
Kortfristiga skulder					
Skulder till kreditinstitut	25,26	10 000	-	10 000	-
Leverantörsskulder		16 896	19 642	13 510	15 063
Skulder till koncernföretag		-	-	215	135
Aktuella skatteskulder		-	-	1 971	1 849
Övriga skulder		8 582	10 243	6 839	8 025
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	24	39 670	48 406	26 036	27 836
Summa kortfristiga skulder		75 148	78 291	58 571	52 908
Summa eget kapital och skulder		413 374	434 143	394 298	399 251

RAPPORT ÖVER FÖRÄNDRING AV KONCERNENS EGET KAPITAL

31 december 2018	Fond-kapital	Bundna reserver i db	Fria reserver	Årets resultat	Totalt eget kapital
Ingående balans 1 januari 2018	133 630	691	10 708	-434	144 595
Disposition av föregående års resultat	3 369		-3 803	434	0
Förändring av eget kapitalandel i obesk. reserver		1 560	-1 560		0
Årets resultat				2 188	2 188
Utgående balans 31 december 2018	136 999	2 251	5 345	2 188	146 783

31 december 2017	Fond-kapital	Bundna reserver i db	Fria reserver	Årets resultat	Totalt eget kapital
Ingående balans 1 januari 2017	125 618	1 416	10 346	7 649	145 029
Disposition av föregående års resultat	8 012		-363	-7 649	0
Förändring av eget kapitalandel i obesk. reserver		-725	725		0
Årets resultat				-434	-434
Utgående balans 31 december 2017	133 630	691	10 708	-434	144 595

RAPPORT ÖVER FÖRÄNDRING AV STIFTELSENS EGET KAPITAL

31 december 2018	Fond-kapital	Årets resultat	Totalt eget kapital
Ingående balans 1 januari 2018	133 630	3 369	136 999
Disposition av föregående års resultat	3 369	-3 369	0
Årets resultat		7 749	7 749
Utgående balans 31 december 2018	136 999	7 749	144 748

31 december 2017	Fond-kapital	Årets resultat	Totalt eget kapital
Ingående balans 1 januari 2017	125 618	8 012	133 630
Disposition av föregående års resultat	8 012	-8 012	0
Årets resultat		3 369	3 369
Utgående balans 31 december 2017	133 630	3 369	136 999

KASSAFLÖDESANALYS

tkr	Not	Koncernen		Stiftelsen	
		2018	2017	2018	2017
Rörelseresultat		5 906	3 487	12 568	6 882
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet	28	-277	7 279	-1 837	6 744
Finansnetto		-1 835	-1 547	-1 400	-1 174
Betald skatt		569	319	-1 297	657
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital		4 363	9 538	8 034	13 109
Förändring i rörelsekapital					
Förändring av fordringar		6 697	-7 123	1 765	-7 551
Förändring av rörelseskulder		-3 143	17 974	5 541	15 860
Kassaflöde från den löpande verksamheten		7 917	20 389	15 340	21 418
Investeringsverksamheten					
Förvärv av immateriella anläggningstillgångar	13	-2 802	-1 025	-2 478	-482
Förvärv av materiella anläggningstillgångar	14,15,16	-4 217	-5 730	-4 217	-5 730
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	14,15,16	-	33	-	33
Förvärv av kortfristiga placeringar	19	-412	-	-	-
Försäljning av kortfristiga placeringar		1 098	-	-	-
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-6 333	-6 722	-6 695	-6 179
Finansieringsverksamheten					
Lån/amortering av skuld		-10 000	-15 000	-10 000	-15 000
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		-10 000	-15 000	-10 000	-15 000
Årets kassaflöde		-8 416	-1 333	-1 355	239
Likvida medel vid årets början		35 898	37 231	13 268	13 029
Likvida medel vid årets slut		27 482	35 898	11 913	13 268

NOTER TILL ÅRSREDOVISNINGEN

Not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper

Allmänna upplysningar

Koncernens och stiftelsens finansiella rapport upprättas enligt Årsredovisningslagen och K3, BFNAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (K3). Tillämpade redovisningsprinciper är oförändrade jämfört med föregående år.

Alla belopp redovisas, om inte annat anges, i tusentals kronor (tkr).

Värderingsprinciper koncernredovisningen

I koncernredovisningen konsolideras stiftelsen och samtliga dotterföretags verksamheter fram till och med den 31 december 2018. Dotterföretag är alla företag i vilka Koncernen har rätten att utforma företagets finansiella och operativa strategier i syfte att erhålla ekonomiska fördelar. Alla dotterföretag är helägda och har balansdag den 31 december och tillämpar stiftelsens värderingsprinciper.

Koncernredovisningen presenteras i valutan svenska kronor som också är stiftelsens redovisningsvaluta.

Resultat för dotterföretag som förvärvats eller avyttrats under året redovisas från det datum förvärvet alternativt till det datum avyttringen träder i kraft, enligt vad som är tillämpligt.

Koncerninterna transaktioner och balansposter elimineras i sin helhet vid konsolidering, inklusive orealiserade vinster och förluster på transaktioner mellan koncernföretagen.

Koncernen tillämpar förvärvsmetoden vid redovisning av rörelseförvärv innebärande att det redovisade värdet av stiftelsens andelar i koncernföretag elimineras genom att avräknas mot dotterföretagets egna kapital vid förvärvet.

Andelar i dotterföretag värderas till anskaffningsvärde eventuellt minskat med nedskrivningar. Stiftelsen upprättar en förvärvsanalys per förvärvstidpunkten för att identifiera Koncernens anskaffningsvärde, dels för andelarna, dels för dotterföretagets tillgångar, avsättningar och skulder. Rörelseförvärvet redovisas i koncernen från och med förvärvstidpunkten.

Utdelningar från dotterföretag redovisas som intäkt.

Förvärvsmetoden

Anskaffningsvärdet för den förvärvade enheten beräknas som summan av köpeskillingen, dvs.

- Verkligt värde vid förvärvstidpunkten för erlagda tillgångar med tillägg av uppkomna och övertagna skulder samt emitterade egetkapitalinstrument
- Utgifter som är direkt hänförliga till rörelseförvärvet
- Tilläggsköpeskillning eller motsvarande om detta kan uppskattas på ett tillförlitligt sätt

Förvärvade tillgångar och övertagna skulder värderas till det verkliga värdet per förvärvstidpunkten.

Goodwill fastställs efter separat redovisning av identifierbara immateriella tillgångar. Den beräknas som det överskjutande beloppet av summan av verkligt värde för överförd ersättning.

Obeskattade reserver

I koncernredovisningen faller koncernföretagens bokslutsdispositioner bort och ingår i det redovisade resultatet efter avdrag för uppskjuten skatt. Detta innebär att koncernföretagens obeskattade reserver i koncernens balansräkning fördelas mellan uppskjuten skatteskuld och eget kapital. Eget kapital-andelen av obeskattade reserver ingår i posten Annat eget kapital inklusive årets resultat.

Värderingsprinciper resultaträkningen

Intäkter

Koncernen genererar intäkter från utbildning och tjänster i form av kurs- och deltagarintäkter, kommunbidrag, landstingsbidrag och statsbidrag. Merparten intäkter uppkommer från försäljningen av kurs- och deltagarintäkter och redovisas i posten Nettoomsättning. Intäkter värderas till det verkliga värdet av det som erhållits eller kommer att erhållas och redovisas i takt med av verksamheten genomförs.

Vid senareläggning av betalning från kunden redovisas dels en försäljning av kurs, dels en ränteintäkt.

Kurs- och deltagarintäkter redovisas i takt med att de intjänas och beräkning baseras på samarbetsavtal. Periodisering sker i enlighet med avtalets ekonomiska innebörd.

Stiftelsen erhåller statsbidrag från Folkbildningsrådet för folkbildning och verksamhet för asylsökande. Folkbildningen erhåller även bidrag från kommun och landsting. Erhållna bidrag baseras på verksamhet genomförd tidigare år. Stiftelsen erhåller även statsbidrag till utbildningar inom Yrkeshögskolan samt statsbidrag från Arbetsförmedlingen. Stiftelsens gymnasieskola erhåller kommunal gymnasieersättning. Bidragen erhålls i takt med att verksamheten genomförs. Stiftelsen erhåller även övriga bidrag i form av EU-bidrag, donation från donationsstiftelse, bidrag från förening till gagn för folkbildningen samt vissa statliga fonder.

Ränteintäkter redovisas i takt med att de intjänas. Beräkning av ränteintäkter görs på basis av den underliggande tillgångens avkastning enligt effektivräntemetoden.

Operationell leasing

Samtliga leasingkontrakt redovisas som operationella leasingavtal. Kostnader avseende operationella leasingavtal kostnadsförs linjärt över leasingperioden. Tillhörande kostnader, såsom underhåll och försäkring, kostnadsförs när de uppkommer.

Värderingsprinciper balansräkningen

Anläggningstillgångar

Balanserade utvecklingsutgifter

Immateriella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med ackumulerade avskrivningar och nedskrivningar. Aktiverade utgifter för programvara utgörs av utgifter för inköp och installationer av den specifika programvaran. Utgifter som är direkt hänförliga till ett projekts utvecklingsfas redovisas som immateriell anläggningstillgång förutsatt att de uppfyller följande krav:

- Det är tekniskt möjligt att färdigställa tillgången så att den kan användas
- Företaget har för avsikt att färdigställa tillgången och att använda den
- Det är sannolikt att tillgången kommer att generera framtida ekonomiska fördelar
- Det finns tillräckliga resurser att färdigställa tillgången och för att använda eller sälja den
- Utvecklingsutgiften kan mätas på ett tillförlitligt sätt

Utvecklingsutgifter som inte uppfyller dessa kriterier för aktivering kostnadsförs när de uppkommer. Anskaffningsvärdet för balanserade utgifter inkluderar utgifterna för tillgångens framtagande. Direkt hänförliga utgifter inkluderar personalkostnader uppkomna i arbetet med utvecklingen tillsammans med en lämplig andel av indirekta kostnader.

Goodwill

Goodwill representerar skillnaden mellan anskaffningsvärdet för ett rörelseförvärv och det verkliga värdet av förvärvade tillgångar, skulder och ansvarsförbindelser. Avskrivningar görs linjärt över den bedömda nyttjandetiden. Följande nyttjandeperioder tillämpas:

	Antal år
Utveckling	3
Goodwill avseende företagsförvärv	10

Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med ackumulerade av- och eventuella nedskrivningar. I anskaffningsvärdet ingår inköpspriset och andra direkt hänförliga utgifter såsom utgifter för leverans, hantering, installation, montering och konsulttjänster. När en komponent i en anläggningstillgång byts ut, uträknas eventuell kvarvarande del av den gamla komponenten och den nya komponentens anskaffningsvärde aktiveras. Tillkommande utgifter som avser tillgångar som inte delas upp i komponenter läggs till anskaffningsvärdet om de beräknas ge företaget framtida ekonomiska fördelar, till den del tillgångens prestanda ökar i förhållande till tillgångens värde vid anskaffningstidpunkten. Utgifter för löpande reparation och underhåll redovisas som kostnader. Korttidsinventarier och inventarier av mindre värde kostnadsförs löpande.

Materiella anläggningstillgångar skrivs av systematiskt över tillgångens bedömda nyttjandeperiod. Avskrivning av nedlagda utgifter på annans fastighet sker efter återstående kontraktstid. Stiftelsens mark har obegränsad nyttjandeperiod och skrivs inte av. Linjär avskrivningsmetod används för övriga typer av materiella tillgångar. Följande nyttjandeperioder tillämpas:

	Antal år
<i>Byggnader och mark</i>	
– Stomme och grund	217/116
– Stomkompletteringar/innerväggar	100
– Värme sanitet	40
– El, data, brand	40
– Inre ytskikt/hyresgästanpassningar	15
– Ventilation	20
– Fasad	50
– Yttertak	50
– Snöräcken yttertak	25
– Transport/hiss	25
– Styr- och övervakning	15
– Kök, personal och restaurang	15
– Fönster	30
– WC	20
– Restpost	50
– Cafédél inkl. kök	15
– Omklädningsrum	15
<i>Nedlagda utgifter på annans fastighet</i>	2–10
<i>Inventarier, verktyg och installationer</i>	
– Undervisningsdatorer	2
– Kontorsinventarier - data, undervisningsinventarier	3
– Övriga inventarier	5

Immateriella och materiella anläggningstillgångar tas bort från balansräkningen vid utrangering eller avyttring eller när inte framtida ekonomiska fördelar väntas från användning. Realisationsresultatet bestäms som skillnaden mellan försäljningspriset och tillgångens redovisade värde och redovisas i resultaträkningen i någon av posterna Övriga rörelseintäkter eller Övriga rörelsekostnader.

Prövning av nedskrivningsbehov av immateriella och materiella anläggningstillgångar

Per varje balansdag omprövas nyttjandeperioden och en bedömning görs av om det föreligger någon indikation på att en tillgångs värde är lägre än dess redovisade värde. Finns det en sådan indikation beräknas tillgångens återvinningsvärde. Om återvinningsvärdet understiger redovisat värde görs en nedskrivning som kostnadsförs. Återvinningsvärdet för en tillgång eller en kassagenererande enhet är det högsta av verkligt värde med avdrag för försäljningskostnader och nyttjandevärdet. Verkligt värde med avdrag för försäljningskostnader utgörs av det pris som beräknas erhållas vid en försäljning mellan kunniga parter som är oberoende av varandra. Avdrag görs för sådana kostnader som är direkt hänförliga till försäljningen. Nyttjandevärdet utgörs av framtida kassaflöden som en tillgång eller en kassagenererande enhet väntas ge upphov till.

Finansiella instrument

Kundfordringar värderas som omsättningstillgångar till anskaffningsvärde med avdrag för befarade förluster. Leverantörsskulder och andra icke-räntebärande skulder värderas till nominella belopp.

Avsättningar

En avsättning ska redovisas när företaget har en legal eller informell förpliktelse till följd av en inträffad händelse, det är sannolikt att ett utflöde av resurser kommer att krävas för att reglera förpliktelsen och en tillförlitlig uppskattning av beloppet kan göras. Avsättningen omprövas varje balansdag och justeringar redovisas i resultaträkningen.

Pågående uppdrag i koncernbolag

För utförda tjänsteuppdrag redovisas intäkterna i förhållande till uppdragets färdigställandegrad på balansdagen (successiv vinstavräkning). Ett uppdrags färdigställandegrad bestäms genom att nedlagd tid jämförs med beräknad total tid på uppdraget och av antalet deltagare som har fått en lösning med totala antalet deltagare.

Kortfristiga placeringar

Värdepapper som är anskaffade med avsikt att innehas kortsiktigt redovisas till anskaffningsvärde och i efterföljande värderingar i enlighet med lägsta värdets princip till det lägsta av anskaffningsvärde och marknadsvärde. I posten kortfristiga placeringar ingår värdepapper som innehas för att placera likviditetsöverskott på kort sikt.

Inkomstskatter koncernbolag

Aktuell skatt är skattekostnaden för innevarande räkenskapsår som avser årets skattepliktiga resultat och den del av tidigare räkenskapsårs inkomstskatt som ännu inte redovisats. Värderingar av aktuell skatt sker till nominella belopp och görs enligt de skatteregler och skattesatser som är beslutade eller aviserade och som med stor säkerhet kommer att fastställas. Den statliga inkomstskattesatsen i Sverige beräknas på nominellt bokfört resultat med tillägg för ej avdragsgilla poster och med avdrag för ej skattepliktiga intäkter.

Uppskjuten skatt beräknas enligt balansräkningsmetoden på alla temporära skillnader som uppkommer mellan redovisade och skattemässiga värden på tillgångar och skulder. Uppskjutna skattekulder och skattefordringar beräknas utifrån den förväntade skattesats vid tidpunkten för återföringen av den temporära skillnaden.

Uppskjuten skattefordran avseende underskottsavdrag eller andra framtida skattemässiga avdrag redovisas i den utsträckning det är sannolikt att avdraget kan avräknas mot överskott i framtida nyttjandeperiod.

Likvida medel

Likvida medel består av kassamedel och disponibla tillgodohavanden hos banker och andra kreditinstitut och andra kortfristiga, likvida placeringar som lätt kan omvandlas till känt belopp och som är utsatta för obetydlig risk för värdefluktuationer. Sådana placeringar har en löptid på maximalt tre månader.

Eget kapital

Eget kapital består av följande poster:

Fondkapital är stiftelsens egna kapital och består av ursprungligt fonderat kapital samt balanserat resultat.

Bundna reserver i dotterbolag som inkluderar:

- Aktiekapital
 - Eget kapitalandel i obeskattade reserver
- Fria reserver* som inkluderar följande:
- Balanserat resultat, dvs. alla balanserade vinster/förluster för innevarande och tidigare perioder
 - Årets resultat

Ersättningar till anställda

Kortfristiga ersättningar

Kortfristiga ersättningar till anställda, exempelvis löner, semesterersättningar och betald sjukfrånvaro är ersättningar till anställda som förfaller inom 12 månader från balansdagen det år som den anställde tjänat in ersättningen. Kortfristiga ersättningar värderas till det odiskonterade beloppet som bolaget förväntas betala till följd av den outnyttjade rättigheten.

Avgiftsbestämda pensionsplaner

Koncernen betalar fastställda avgifter till andra juridiska personer avseende pension och försäkringar för enskilda anställda. Koncernen har inga legala eller informella förpliktelser att betala ytterligare avgifter utöver betalningar av den fastställda avgiften som redovisas som en kostnad i den period där den relevanta tjänsten utförs.

Förmånsbestämda pensionsplaner

Koncernens förmånsbestämda planer som regleras genom betalning av pensionspremier redovisas som avgiftsbestämda pensionsplaner och kostnadsförs därmed i den period där den relevanta tjänsten utförs. Stiftelsen och Företagsuniversitetet har även förmånsbestämda planer i egen regi hos Försäkringsbolaget PRI Pensionsgaranti och värderas enligt beloppsuppgift som erhållits från PRI.

Ersättning vid uppsägning

Avsättning för avgångsvederlag redovisas när Koncernen har en legal eller informell förpliktelse att avsluta anställning före dess upphörande eller att lämna ersättning vid uppsägning genom erbjudande för att uppmuntra frivillig avgång. Avsättning görs för den delen av uppsägningslönen som den anställde får utan arbetsplikt med tillägg för sociala avgifter vilket representerar den bästa uppskattningen av den ersättning som förväntas krävas för att reglera förpliktelsen på balansdagen.

Eventualförpliktelser

Som eventualförpliktelse redovisas en befintlig förpliktelse till följd av inträffade händelser, men som inte redovisas som skuld eller avsättning eftersom det inte är sannolikt att ett utflöde av resurser kommer att krävas för att reglera förpliktelsen.

Garantiåtaganden i koncernbolag

För garantiåtaganden avsätts medel enligt bedömda framtida kostnader under 24 månader. Bedömningen bygger på prognostiserat antal deltagare och beräknad kostnad per deltagare.

Obeskattade reserver

Till följd av kopplingen mellan redovisning och beskattning redovisas obeskattade reserver i företaget. Dessa består till 22 % av uppskjuten skatt.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen upprättas enligt indirekt metod. Det redovisade kassaflödet omfattar endast transaktioner som medfört in- eller utbetalningar.

Redovisningsprinciper i stiftelsen

Stiftelsen tillämpar samma värderingsprinciper som koncernen.

Nyckeltalsdefinitioner

Soliditet – Justerat eget kapital i procent av balansomslutning.

Avkastning på sysselsatt kapital – Rörelseresultat efter avskrivningar med tillägg för ränteintäkter dividerat med genomsnittlig balansomslutning minskat med icke räntebärande skulder inklusive uppskjuten skatt i obeskattade reserver.

Avkastning på eget kapital – Årets resultat efter finansiella poster dividerat med genomsnittligt justerat eget kapital.

Medelantal anställda – Den under året utförda arbetsvolymen uttryckt i antal heltidsanställda.

Not 2 Uppskattningar och bedömningar

Vid upprättandet av de finansiella rapporterna kräver detta att företagsledningen gör bedömningar och uppskattningar samt antaganden som påverkar tillämpningen av redovisningsprinciperna och de redovisade beloppen av tillgångar, skulder, intäkter och kostnader. Uppskattningar och antaganden är baserade på historiska erfarenheter och ett antal andra faktorer som under rådande förhållanden anses rimliga. Resultatet av dessa uppskattningar och antaganden används sedan för att bedöma de redovisade värdena på tillgångar och skulder som inte annars framgår tydligt från andra källor. Det verkliga värdet kan avvika från dessa uppskattningar och bedömningar.

Vid upprättande av koncernen och stiftelsens redovisning har företagsledningen kommit fram till att värdering av kundfordringar, skatt och immateriella tillgångar är de kritiska områden där andra uppskattningar och bedömningar skulle kunna medföra effekter på resultat och ställning.

Not 3 Nettoomsättningens fördelning

	Koncernen		Stiftelsen	
	2018	2017	2018	2017
<i>Nettoomsättning per intäktsslag fördelas enligt följande</i>				
Deltagarintäkter	226 336	233 599	153 999	153 786
Kommunal ersättning gymnasieverksamhet	38 930	34 073	38 930	34 073
Statsbidrag *	66 523	56 876	66 523	56 876
Kommunbidrag	4 816	4 409	4 816	4 409
Landstingsbidrag	4 381	4 302	4 381	4 302
Övriga bidrag	13 166	9 113	13 166	9 113
Summa	354 153	342 372	281 816	262 559
*) varav				
Allmänna statsbidraget till folkbildning	23 889	21 992	23 889	21 992
Allmänna statsbidraget till folkbildning, tidigare år	34	-	34	-
Statsbidrag folkbildning, för asylverksamhet	2 494	2 260	2 494	2 260
Statsbidrag folkbildning, för asylverksamhet, tidigare år	-344	-	-344	-
Statsbidrag i balansräkning, se not 18 och 24				
<i>Koncernens geografiska marknad är Norden.</i>				

Not 4 Inköp och försäljning mellan koncernbolag

	Stiftelsen	
	2018	2017
Andel av årets totala försäljning som skett till andra företag inom koncernen	0,3%	0,4%
Andel av årets totala inköp som skett från andra företag inom koncernen	0,5%	0,4%

Not 5 Operationella leasingavtal

Leasingavtalen utgörs i allt väsentligt av hyrda lokaler. Avtalens längd varierar från tre månader till sju år. Förutom hyra på lokaler avser avtalen leasing av inventarier.

	Koncernen		Stiftelsen	
	2018	2017	2018	2017
<i>Framtida minimileaseavgifter avseende icke uppsägningsbara operationella leasingavtal förfaller enligt följande:</i>				
Förfaller till betalning inom ett år	21 513	21 414	14 258	14 423
Förfaller till betalning senare än ett år men inom 5 år	21 307	22 501	15 530	11 863
Förfaller till betalning senare än fem år	0	0	0	0
Summa	42 820	43 915	29 788	26 286
Under perioden kostnadsförda leasingavgifter	25 470	26 092	17 403	18 025

Not 6 Arvode till revisorer

	Koncernen		Stiftelsen	
	2018	2017	2018	2017
<u>Grant Thornton AB</u>				
Revisionsuppdrag	641	400	479	242
Revisionsverksamhet utöver revisionsuppdraget	9	17	9	17
<u>KPMG Bohlins AB</u>				
Revisionsverksamhet utöver revisionsuppdraget	276	124	276	124
Summa	926	541	764	383

Med revisionsuppdrag avses granskning av årsredovisningen och bokföringen samt styrelsens och eventuell verkställande direktörs förvaltning, övriga arbetsuppgifter som det ankommer på bolagets revisor att utföra samt rådgivning eller annat biträde som föranleds av iakttagelser vid sådan granskning eller genomförandet av sådana övriga arbetsuppgifter. Allt annat är övriga uppdrag.

Not 7 Anställda och personalkostnader

	Koncernen		Stiftelsen	
	2018	2017	2018	2017
<u>Medelantalet anställda</u>				
Kvinnor	228	230	198	196
Män	122	119	102	94
Summa	350	349	300	290

Fördelning mellan kvinnor och män i styrelsen

Kvinnor	3	3	3	3
Män	5	7	5	7

Fördelning mellan kvinnor och män i företagsledningen

Kvinnor	5	5	5	5
Män	2	2	2	2

Uppgifterna avser förhållandet på balansdagen.

	Koncernen		Stiftelsen	
	2018	2017	2018	2017
<u>Löner och andra ersättningar</u>				
Styrelsen och Verkställande direktören/Rektor	3 435	3 658	1 294	1 247
Övriga anställda	131 487	128 363	111 044	105 477
Summa	134 922	132 021	112 338	106 724

Sociala kostnader

Pensionskostnader Verkställande direktören/Rektor	1 098	1 131	371	354
Pensionskostnader övriga anställda	13 490	10 646	11 347	8 308
Sociala avgifter enligt lag och avtal	45 669	43 957	37 915	35 546
Summa	60 257	55 734	49 633	44 208

Summa löner, andra ersättningar och sociala kostnader **195 179** **187 755** **161 971** **150 932**

Information om avgångsvederlag

Stiftelsens rektors anställningsvillkor innebär att vid uppsägning från arbetsgivarens sida, är uppsägningstiden 18 månader. I samband med att rektorn uppnått 55 års ålder är uppsägningstiden 24 månader. För dotterbolags VD, och vissa befattningshavare med speciella anställningsvillkor, är uppsägningstiden mellan 18 och 24 månader. Vid uppsägning från arbetstagarens sida är arbetsskyldigheten 6 månader, vilket gäller samtliga berörda befattningar.

Not 8 Årets avskrivningar

	Koncernen		Stiftelsen	
	2018	2017	2018	2017
Immateriella anläggningstillgångar	1 794	1 092	763	359
Materiella anläggningstillgångar	7 770	7 372	7 765	7 353
Summa	9 564	8 464	8 528	7 712

Not 9 Resultat från andelar i koncernföretag

	Stiftelsen	
	2018	2017
Utdelning	400	400

Stiftelsen erhöll 2018 utdelning från dotterbolaget Institutet för Internationell Utbildning i Stockholm AB.

Not 10 Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter

	Koncernen		Stiftelsen	
	2018	2017	2018	2017
Räntor	110	80	97	76
Utdelningar	23	20	23	20
Kursdifferenser	12	226	12	226
Realisationsresultat vid försäljningar	28	200	1	200
Återföring nedskrivning kortfristiga placeringar	-	136	-	-
Summa	173	662	133	522

Not 11 Räntekostnader och liknande resultatposter

	Koncernen		Stiftelsen	
	2018	2017	2018	2017
Räntor	1 962	2 081	1 887	2 012
Realisationsresultat vid försäljningar	-	44	-	-
Kursdifferenser	46	84	46	84
Summa	2 008	2 209	1 933	2 096

Not 12 Skatt på årets resultat

De huvudsakliga komponenterna i skattekostnaden för räkenskapsåret och förhållandet mellan förväntad skattekostnad baserat på svensk effektiv skattesats för bolaget på 22 % och redovisad skattekostnad i resultatet är enligt följande:

	Koncernen		Stiftelsen	
	2018	2017	2018	2017
Redovisad skattekostnad				
Resultat före skatt	4 071	1 940	11 168	5 708
Skattekostnaden består av följande komponenter				
Aktuell skatt				
På årets resultat	-1 443	-600	-1 419	-367
Justering av tidigare års skatt	-	-1 978	-	-1 972
Uppskjuten skattekostnad/-intäkt				
Förändring av temporära skillnader	-440	204	-	-
Redovisad skatt i resultaträkningen	-1 883	-2 374	-1 419	-2 339

Not 13 Goodwill och utveckling

	Koncernen		Stiftelsen	
	2018-12-31	2017-12-31	2018-12-31	2017-12-31
Ingående anskaffningsvärde	32 467	32 738	6 106	6 920
Årets försäljningar/utrangeringar	-	-1 573	-	-1 573
Årets anskaffning	2 802	1 302	2 478	759
Summa ackumulerade anskaffningsvärden	35 269	32 467	8 584	6 106
Ingående avskrivningar	-29 559	-30 038	-5 557	-6 769
Årets försäljningar/utrangeringar	-	1 571	-	1 571
Årets avskrivning	-1 794	-1 092	-763	-359
Summa ackumulerade avskrivningar	-31 353	-29 559	-6 320	-5 557
Utgående redovisat värde	3 916	2 908	2 264	549

Not 14 Byggnader och mark

	Koncernen		Stiftelsen	
	2018-12-31	2017-12-31	2018-12-31	2017-12-31
Ingående anskaffningsvärde	380 528	379 212	380 528	379 212
Årets försäljningar/utrangeringar	0	0	0	0
Årets anskaffning	846	1 316	846	1 316
Summa ackumulerade anskaffningsvärden	381 374	380 528	381 374	380 528
Ingående avskrivningar				
Avskrivningar över plan	-6 000	-6 000	-6 000	-6 000
Planenlig avskrivning	-32 022	-28 113	-32 022	-28 113
Summa ackumulerade avskrivningar, ingående balans	-38 022	-34 113	-38 022	-34 113
Årets försäljningar/utrangeringar	0	0	0	0
Årets avskrivning	-4 009	-3 909	-4 009	-3 909
Summa ackumulerade avskrivningar	-42 031	-38 022	-42 031	-38 022
Utgående redovisat värde	339 343	342 506	339 343	342 506

Härav, stiftelsen:	Anskaffning	Avskrivning	Netto
Borgarskolan 1, Stockholm	36 491	-9 442	27 049
Kungstenen 5, Stockholm	344 883	-32 589	312 294
Summa	381 374	-42 031	339 343

Fastigheterna är skattefria enheter och fullvärdesförsäkrade.

Not 15 Nedlagda utgifter på annans fastighet

	Koncernen		Stiftelsen	
	2018-12-31	2017-12-31	2018-12-31	2017-12-31
Ingående anskaffningsvärde	775	397	775	397
Årets anskaffningar	126	378	126	378
Summa ackumulerade anskaffningsvärden	901	775	901	775
Ingående avskrivningar	-285	-74	-285	-74
Årets avskrivningar	-142	-211	-142	-211
Summa ackumulerade avskrivningar	-427	-285	-427	-285
Utgående redovisat värde	474	490	474	490

Not 16 Inventarier, verktyg och installationer

	Koncernen		Stiftelsen	
	2018-12-31	2017-12-31	2018-12-31	2017-12-31
Ingående anskaffningsvärde	52 835	50 020	44 032	41 217
Årets försäljningar/utrangeringar	-1 246	-1 221	-1 246	-1 221
Årets anskaffningar	3 245	4 036	3 245	4 036
Summa ackumulerade anskaffningsvärden	54 834	52 835	46 031	44 032
Ingående avskrivningar	-44 156	-42 092	-35 358	-33 313
Årets försäljningar/utrangeringar	1 246	1 188	1 246	1 188
Årets avskrivning	-3 619	-3 252	-3 614	-3 233
Summa ackumulerade avskrivningar	-46 529	-44 156	-37 726	-35 358
Utgående redovisat värde	8 305	8 679	8 305	8 674

Not 17 Aktier i dotterbolag

	Koncernen		Stiftelsen	
	2018-12-31	2017-12-31	2018-12-31	2017-12-31
Ingående anskaffningsvärde	0	0	102	102
Årets anskaffning	-	-	-	-
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	0	0	102	102
Ingående nedskrivningar	0	0	-2	-2
Årets nedskrivning	-	-	-	-
Utgående ackumulerade nedskrivningar	0	0	-2	-2
Utgående redovisat värde	0	0	100	100

Specifikation av Stiftelsens aktier och andelar i koncernföretag

Företag, Organisationsnummer, Säte	Antal Andel %	Kvot- värde	Redovisat värde	Eget kapital	Årets Resultat
Institutet för Internationell Utbildning i Stockholm AB	1 000	100	100	9 503	-3 219
556469-5822, Stockholm	100%				

Specifikation av dotterbolags aktier och andelar i koncernföretag

Företag, Organisationsnummer, Säte	Antal Andel %	Kvot- värde	Redovisat värde	Eget kapital	Årets Resultat
Företagsuniversitetet AB	10 000	100	7 919	8 659	-3 556
556259-2575, Stockholm	100%				
Folkuniversitetet Uppdrag i Stockholm AB	100	1 000	102	100	0
556621-3830, Stockholm	100%				
Aventus AB	2 134 600	1	8 000	6 502	17
556281-2916, Stockholm	100%				
CreditForum i Sverige AB	1 000	100	10 528	2 352	-963
556587-5803, Stockholm	100%				

Bokfört värde i dotterbolags balansräkningar	26 549	17 613	-4 502
--	--------	--------	--------

För goodwill och aktier i dotterbolag upprättas så kallade impairment test på balansdagen för att beräkna det verkliga värdet av underliggande tillgångar. I beräkningen är antaganden om framtid, tillväxt, lönsamhet samt finansiering viktiga parametrar. Dessa parametrar är även viktiga för bedömning av going concern. I samband med detta test tar styrelsen ställning till de antaganden som testet bygger på samt tar del av utfallet. Baserat på utförda tester är det ledningen och styrelsens bedömning att det inte föreligger något nedskrivningsbehov av värdet på aktier i dotterbolaget eller på kvarvarande goodwillvärde.

Not 18 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	Koncernen		Stiftelsen	
	2018-12-31	2017-12-31	2018-12-31	2017-12-31
Förutbetalda hyror	4 832	5 327	3 165	3 653
Övriga upplupna intäkter *	2 616	5 057	1 757	4 454
Övriga förutbetalda kostnader	6 208	4 847	3 425	2 008
Summa	13 656	15 231	8 347	10 115
* varav upplupna statsbidrag, allmänna bidrag folkbildning	400	-	400	-

Not 19 Kortfristiga placeringar

	Koncernen		Stiftelsen	
	2018-12-31	2017-12-31	2018-12-31	2017-12-31
<u>Bokfört värde</u>				
Andra kortfristiga placeringar	2 488	3 147	0	0
Summa bokfört värde	2 488	3 147	0	0
<u>Marknadsvärde per 31/12</u>				
Andra kortfristiga placeringar	2 047	3 268	0	0
Summa marknadsvärde	2 047	3 268	0	0

Bedömning har gjorts att nedskrivning ej är nödvändig då det långsiktiga värdet är i linje med det bokförda värdet.

Not 20 Checkräkningskredit

	Koncernen		Stiftelsen	
	2018-12-31	2017-12-31	2018-12-31	2017-12-31
Nyttjad kredit per 31/12	0	0	0	0
Ej utnyttjad kredit per 31/12	38 000	38 000	31 000	31 000
Summa	38 000	38 000	31 000	31 000

Not 21 Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser

	Koncernen		Stiftelsen	
	2018-12-31	2017-12-31	2018-12-31	2017-12-31
Avsättningar enligt tryggandelagen				
Ingående avsättning FPG/PRI pension	26 143	27 033	24 344	25 312
Övriga justeringar	-254	-890	-365	-968
Summa	25 889	26 143	23 979	24 344

Från 1998-01-01 t.o.m. 2004-12-31 har stiftelsen och dess dotterbolag Företagsuniversitetet AB tryggt utfästa pensioner genom avsättning till kontot Avsatt till pensioner. Avsättningen är tryggad genom försäkring hos FPG (Försäkringsbolaget PRI Pensionsgaranti). Avsättningarna gäller alla tillsvidareanställda fyllda 28 år. Fr o m 2005-01-01 har koncernen övergått till premiebetalning via Alecta.

Not 22 Obeskattade reserver, uppskjuten skatt och andel eget kapital

	Stiftelsen	
	2018-12-31	2017-12-31
Periodiseringsfond	2 000	0
Summa	2 000	0

	årets ingång	avsätt- ningar	upplös- ningar	årets slut
Koncernen vid				
Obeskattade reserver	520	2 000	0	2 520
Uppskjuten skatt	-114	-440	0	-554
Eget kapitalandel	406	1 560	0	1 966

Not 23 Långfristiga skulder

	Koncernen		Stiftelsen	
	2018-12-31	2017-12-31	2018-12-31	2017-12-31
Skuld till kreditinstitut (förfallodatum 2020-04-30)	85 000	85 000	85 000	85 000
Skuld till kreditinstitut (förfallodatum 2019-04-30)*	50 000	50 000	50 000	50 000
Skuld till kreditinstitut (förfallodatum 2019-04-30)*	30 000	50 000	30 000	50 000
Summa	165 000	185 000	165 000	185 000

*Skuld som förfaller per 2019-04-30 kommer att förnyas.

Not 24 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	Koncernen		Stiftelsen	
	2018-12-31	2017-12-31	2018-12-31	2017-12-31
Upplupna löner	3 315	3 216	3 265	3 154
Semesterlöneskuld	4 793	6 176	2 654	2 931
Sociala avgifter	2 906	3 289	1 910	1 858
Upplupna räntor	309	305	309	305
Förutbetalda intäkter*	15 221	17 736	13 609	16 106
Projektrelaterade poster	6 302	13 371	0	0
Övriga poster	6 824	4 313	4 289	3 482
Summa	39 670	48 406	26 036	27 836
* varav förutbetalda statsbidrag, asylverksamhet	1 386	-	1 386	-

Not 25 Ställda säkerheter

	Koncernen		Stiftelsen	
	2018-12-31	2017-12-31	2018-12-31	2017-12-31
Säkerheter ställda för egna skulder till kreditinstitut*				
Fastighetsinteckningar	322 900	322 900	315 000	315 000
Säkerheter ställda för egna skulder till PRI Pensionsgaranti**				
Fastighetsinteckningar	20 000	20 000	20 000	20 000
Summa	342 900	342 900	335 000	335 000

* Stiftelsens ställda säkerhet till Försäkringsbolaget PRI Pensionsgaranti avser koncernens samtliga skulder till PRI Pensionsgaranti.

** PRI Pensionsgaranti har säkerhet i andra hand inom 35 mkr.

Not 26 Eventualförpliktelser

	Koncernen		Stiftelsen	
	2018-12-31	2017-12-31	2018-12-31	2017-12-31
Borgensförbindelse pensionsförpliktelse PRI Pensionsgaranti				
Företagsuniversitetet AB	-	-	38	36
Ansvarsförbindelse till förmån för koncernföretag				
Borgensförbindelse resegaranti				
Stiftelsen Internationella Skolorna	250	250	250	250
Borgensförbindelse checkkredit Aventus AB	7 000	7 000	7 000	7 000
Borgensförbindelse lån Stiftelsen Braheskolan	6 800	6 800	6 800	6 800
Pensionsförpliktelser som inte har upptagits bland skulderna eller avsättningarna				
Pensionsförpliktelser PRI Pensionsgaranti	522	527	484	491
Summa	14 572	14 577	14 572	14 577

Not 27 Väsentliga händelser efter räkenskapsårets slut

Inga händelser som leder till justeringar eller betydande händelser som inte leder till justeringar har inträffat mellan balansdagen och datumet för utfärdande.

Not 28 Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet

	Koncernen		Stiftelsen	
	2018-12-31	2017-12-31	2018-12-31	2017-12-31
Avskrivningar	9 564	8 464	8 528	7 712
Realisationsresultat och nedskrivningar	-27	-90	-	-
Övriga justeringar	-9 814	-1 095	-10 365	-968
Summa	-277	7 279	-1 837	6 744

Stockholm den 4 april 2019

Lars Bergström, ordförande
Karin Helander, vice ordförande
Johan Kleman
Richard Wahlund
Martina Smith
Anton Jägare
Stefanie Tagesson
Gunnar Danielsson, rektor

Vår revisionsberättelse har lämnats den 18 april 2019

Grant Thornton Sweden AB

Lena Johnson, auktoriserad revisor
Peder Hård af Segerstad, revisor, utsedd av Folkuniversitetsföreningen
Christian Bratt, revisor, utsedd av Stockholms universitets studentkår

REVISIONSBERÄTTELSE

Till styrelsen i Folkuniversitetet Stiftelsen Kursverksamheten vid Stockholms universitet
Org.nr. 802006-4096

Rapport om årsredovisningen och koncernredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen och koncernredovisningen för Folkuniversitetet Stiftelsen Kursverksamheten vid Stockholms universitet för år 2018. Stiftelsens årsredovisning och koncernredovisning ingår på sidorna 28–39 i detta dokument.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen och koncernredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av stiftelsens och koncernens finansiella ställning per den 31 december 2018 och av dessas finansiella resultat och kassaflöde för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen och koncernredovisningen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att styrelsen fastställer resultaträkningen och balansräkningen för stiftelsen och för koncernen.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Revisorernas ansvar enligt denna sed beskrivs närmare i avsnitten "Det registrerade revisionsbolagets ansvar" samt "Den förtroendevalda revisorernas ansvar". Vi är oberoende i förhållande till stiftelsen och koncernen enligt god revisorssed i Sverige. Vi som registrerat revisionsbolag har fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Annan information än årsredovisningen och koncernredovisningen

Det är styrelsen och rektorn som har ansvaret för den andra informationen. Den andra informationen består av Årsberättelsen 2018 (men innefattar inte årsredovisningen och vår revisionsberättelse avseende denna).

Vårt uttalande avseende årsredovisningen och koncernredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen och koncernredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Styrelsens och rektorns ansvar

Det är styrelsen och rektorn som har ansvaret för att årsredovisningen och koncernredovisningen upprättas och att de ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen och rektorn ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning och koncernredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen ansvarar styrelsen och rektorn för bedömningen av stiftelsens och koncernens förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och rektorn avser att likvidera stiftelsen, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Det registrerade revisionsbolagets ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen och koncernredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen och koncernredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen och koncernredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risker för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.

- skaffar vi oss en förståelse av den del av stiftelsens interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.

- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens och rektorns uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.

- drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen och rektorn använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om stiftelsens och koncernens förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen och koncernredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen och koncernredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att en stiftelse och en koncern inte längre kan fortsätta verksamheten.

- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen och koncernredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen och koncernredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

- inhämtar vi tillräckliga och ändamålsenliga revisionsbevis avseende den finansiella informationen i enheterna eller affärsaktiviteterna inom koncernen för att göra ett uttalande avseende koncernredovisningen. Vi ansvarar för styrning, övervakning och utförande av koncernrevisionen. Vi är ensamt ansvariga för våra uttalanden.

Vi måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

De förtroendevalda revisorernas ansvar

Vi har att utföra en revision enligt revisionslagen och därmed enligt god revisionssed i Sverige. Vårt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen och koncernredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och om årsredovisningen och koncernredovisningen ger en rättvisande bild av stiftelsens och koncernens resultat och ställning.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalande

Utöver vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och rektorns förvaltning för Folkuniversitetet Stiftelsen Kursverksamheten vid Stockholms universitet för år 2018.

Enligt vår uppfattning har styrelseledamöterna och rektorn inte handlat i strid med stiftelselagen, stiftelseförförordnandet eller årsredovisningslagen.

Grund för uttalande

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet "Revisorns ansvar". Vi är oberoende i förhållande till stiftelsen och koncernen enligt god revisorssed i Sverige. Vi som registrerat revisionsbolag har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för vårt uttalande.

Styrelsens och rektorns ansvar

Det är styrelsen och rektorn som har ansvaret för förvaltningen enligt stiftelselagen och stiftelseförförordnandet.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller rektorn i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättnings-skyldighet mot stiftelsen, eller om det finns skäl för entledigande, eller
- på något annat sätt handlat i strid med stiftelselagen, stiftelseförförordnandet eller årsredovisningslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot stiftelsen.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelse skulle ha särskild betydelse för stiftelsens situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande.

Övriga upplysningar

Som framgår i förvaltningsberättelsen har Länsstyrelsen i ett beslut daterat 2018-11-27 meddelat att man inte godkänner de förändringar som genom åren gjorts av stiftelsens stadgar och att det därför är stiftelsens originalstadgar från 1961 som gäller. Till följd av detta har styrelsen inte varit fulltalig.

Stockholm den 18 april 2019

Grant Thornton Sweden AB

Lena Johnsson, auktoriserad revisor
Christian Bratt, utsedd av Stockholm universitets studentkår
Peder Hård af Segerstad, utsedd av Folkuniversitetsföreningen

STATISTIK FOLKBILDNING

Antalet deltagare 2018 jämfört med 2017

Enligt ämnesindelning (SUN) – Svensk Utbildningsnomenklatur
(inklusive vardagssvenska och studiecirkelverksamhet för asylboende).

Ämne	2018 Stud. cirklar	2017 Stud. cirklar	2018 Kultur- arr.	2017 Kultur- arr.	2018 Annan fbv.	2017 Annan fbv.	2018 Summa	2017 Summa
0. Allmän utbildning	228	167	363	112	93	8	684	287
1. Pedagogik och ledarutbildning	0	0	788	788	118	68	906	856
2. Humaniora, språk och konst	31 204	33 286	293 972	278 188	18 032	16 141	343 208	327 615
3. Samhälls- och beteendevetenskap	1 798	1 674	17 353	21 700	1 374	1 264	20 525	24 638
4. Naturvetenskap, matematik och data	324	380	13 264	8 613	354	163	13 942	9 156
5. Teknik	256	233	2 553	136	438	485	3 247	854
6. Lant- och skogsbruk	50	72	350	590	159	133	559	795
7. Hälso- och sjukvård samt social omsorg	44	75	2 650	1 688	0	0	2 694	1 763
8. Tjänster	710	761	9 071	1 304	215	137	9 996	2 202
9. Övriga ämnen	21	18	137	331	0	0	158	349
Totalt	34 635	36 666	340 501	313 450	20 783	18 399	395 919	368 515

Rapporterade timmar och unika deltagare i studiecirklar, rapporterade timmar i annan folkbildningsverksamhet samt antalet kulturarrangemang.

Kommun	Studiecirklar				Annan folkbildningsverksamhet				Kulturarrangemang	
	2018 timmar	2017 timmar	2018 Unika delt.	2017 Unika delt.	2018 timmar	2017 timmar	2018 Unika delt.	2017 Unika delt.	2018 antal	2017 antal
Botkyrka									4	2
Danderyd	364	344	19	15						1
Ekerö	31	44	7	8						
Haninge									1	1
Huddinge	492	126	46	33	62		36			
Järfälla	2 272	2 008	207	214	226	142	63	33		
Lidingö	24		16							1
Nacka	320	117	31	29	131	54	4	53	6	5
Norrtälje	260	229	51	32					11	6
Nynäshamn	138	192	18	24						
Salem	100	116	7	7					8	21
Sollentuna	368	40	15	9						
Solna	2 334	3 565	197	274	325	2 199	118	162	2	1
Stockholm	75 214	72 853	11 602	11 509	27 207	28 242	9 607	8 211	1 008	852
Sundbyberg	852	404	6	4						1
Södertälje	14 440	14 338	896	1 012	2 025	1 632	806	711	179	122
Tyresö	228	470	11	12						
Täby	456	552	33	37						
Upplands Bro	475	480	16	4						1
Upplands Väsby	545	680	65	53	395	330	48	66		2
Vallentuna	212	307	11	17						1
Värmdö	255	240	36	31	87	102	53	74	111	71
Stockholms län	99 380	97 105	13 290	13 324	30 458	32 701	10 735	9 310	1 330	1 088
Eskilstuna	9 871	11 787	138	139	29	36	14	27	5	15
Gnesta	82	36	7	7					32	35
Katrineholm	105	124	20	26					10	11
Nyköping	885	918	65	65	18		6		14	13
Oxelösund		68		7		8		3		
Strängnäs	12	9	4	6	29	18	14	11	2	2
Trosa	184	164	15	9						
Södermanlands län	11 139	13 106	249	259	76	62	34	41	63	76

Kommun	Studiecirklar				Annan folkbildnings- verksamhet				Kultur- arrangemang	
	2018 timmar	2017 timmar	2018 Unika delt.	2017 Unika delt.	2018 timmar	2017 timmar	2018 Unika delt.	2017 Unika delt.	2018 antal	2017 antal
Finspång	40	44	18	19					31	39
Kinda	181	292	19	27					29	57
Linköping	6 852	6 661	1 676	1 746	2 231	2 282	1 306	1 515	446	487
Mjölby	216	291	33	60					78	121
Motala	2 766	3 068	458	433	275	285	247	108	612	498
Norrköping	19 461	16 317	1 475	1 596	1 189	1 166	628	617	769	768
Söderköping		20		5		60		43	254	291
Vadstena	1 091	1 099	198	165	548	479	62	54	483	544
Valdemarsvik	616	704	17	31					1	5
Ydre									5	10
Åtvidaberg	781	866	86	103					128	157
Ödeshög	480		4						98	83
Östergötlands län	32 484	29 362	3 984	4 185	4 243	4 272	2 243	2 337	2 934	3 060
Eksjö										2
Gislaved	5 800	2 430	423	509	738	134	173	128	143	151
Gnosjö		132		18					5	24
Jönköping	5 399	5 963	858	937	666	729	345	369	354	426
Mullsjö										1
Tranås	24	24	7	7					17	30
Vetlanda	380	264	6	5	54		5		9	1
Värnamo		28		8					1	1
Jönköpings län	11 603	8 841	1 294	1 484	1 458	863	523	497	529	636
Gotland	4 828	4 246	389	415	288	283	100	94	157	65
Gotland	4 828	4 246	389	415	288	283	100	94	157	65
Summa	159 434	152 660	19 206	19 667	36 523	38 181	13 635	12 279	5 013	4 925

